

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 18.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.503.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrtn strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kako pomagati kmetu.

Gospodarska kriza pritiska z veliko silo na vse stanovce. Učinkovanje te sile je tem večje, čim manjša je protisila, ki se ji ustavlja v bran ter jo odbija. To je fizikalni zakon, ki tudi velja v gospodarstvu. Tisti stanovi, ki so strnjeno organizirani, imajo več moči, da se ustavljajo gospodarski krizi, ali jo vsaj omiljujejo. Kjer pa ni krepke organizacije, tudi ni skupne odporne sile. Med te stanovce spada predvsem kmečki stan. Ker nima stanovske organizacije, mu tudi manjka tista odpornost, ki je lastna skladno urejenemu in dobro delujočemu organizmu. V borbi proti gospodarski krizi nastopa kmet kot posameznik. Prejema pa nasvete in opombe od raznih strani. V kolikor so ti nasveti in nauki naslovljeni na kmeta samega, se ne tičejo širše javnosti. V kolikor pa se tičejo drugih činiteljev, ki so pristojni za rešitev kmeta, ali vsaj za pomoč kmetu, jih je treba večkrat javno prenesti.

Davčna obremenitev.

Glavna zadružna zveza je imela v nedeljo, 16. oktobra, pod predsedstvom g. dr. Korošca v Sarajevu svoj občni zbor. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, v kateri se sklepno poudarja to-le: »Današnja davčna obremenitev kmetijskega posestva ni v razmerju z gospodarsko močjo vasi. Istotako se ugotavlja, da središče davčnih obremenitev ni v neposrednih davkih, ampak v posrednih. Letni občni zbor in kongres Glavne zadružne zveze radi tega naproša vlado, naj v interesu gospodarske povzdige najširših slojev naroda izvrši čimprej pravično razde-

Novi tajnik Društva narodov, Francoz Avenol.

litev bremen s preosnovo davčnega sistema.« O tem vprašanju je na kongresu imel govor dr. Jurij Krstič, sodnik vrhovnega sodišča v Sarajevu. Predavatelj je zbral potrebno gradivo ter prikazal udeležencem zbora sliko davčne obremenitve kmetijskega posestva v tekočem letu ter jo primerjal z ono iz leta 1925. V razmerju padca cen kmetijskih pridelkov se davčna bremena nikakor niso znižala. Iz tega nujno sledi, da so ta bremena danes silno težka. Celokupna davčna obremenitev vsega našega narodnega dohodka, ki znaša 45 milijard dinarjev, znaša letos 27%.

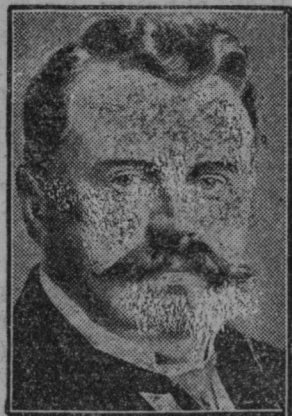
Cene kmetijskih pridelkov.

Nedavno smo v našem listu ugotovili, da je tu središče kmetijskega vprašanja. Kmet, ki ne more svojih pridelkov prodati za pravično in primerno ceno, ne more kupiti obrtnih in industrijskih izdelkov ter tudi ni sposoben za velike dajatve, kakor so dandanes. Usoda kmeta je v tem, da njegovi pridelki v ceni padajo ne samo od leta do leta, marveč od meseca do meseca, od tedna do tedna. Dočim si zna trgovina, obrt in industrija pomagati, da cene tistega, kar obrt in industrija izdeluje in trgovina prodaja, ne padajo pregloboko, je kmet v tem oziru brez pomoči. Roke položiti navzkriž ter mirno gledati, kako cene njegovim pridelkom skoro dnevno padajo: to je njegova bridka usoda. Svojčas se mu je govorilo: »Ne prodajaj živine pod ceno!« Kaj je ta opomin pomagal? Kmet je prignal svojo živino na sejem ter jo prodal mesarju ali prekupcem pod ceno, ker jo je moral prodati. Letos na jesen se je vinogradnikom propovedovalo: »Ne prodajte mošta izpod 4 Din za 1 liter!« In kakšna cena se

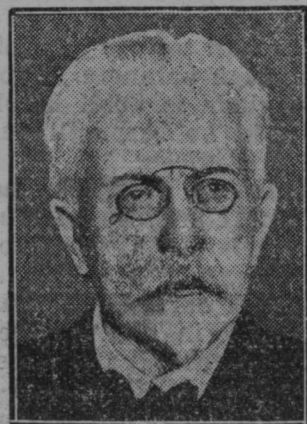
vinogradniku v resnici ponuja za vinski mošt? Šest par za stopnjo sladkorja. Tako bi dobil vinogradnik za mošt, ki ima 20 stopenj sladkorja, 1 Din 20 par. Boljši mošt pa bi se izredno plačeval po 7—9 par. Lani pa se je mošt prodajal po 2—4 Din liter. Ali niso take nizke cene pravcato odiranje kmeta?! Tu bi morala oblast zastaviti svoj vpliv in svojo moč. Tu je vzvod za povzdigo gospodarskega položaja našega kmeta.

Kmetijski dolgi.

Narodna skupščina in senat sta zakon o zaščiti kmeta, kojega veljavnost bi potekla 20. oktobra, podaljšala za 2 meseca, to je do 20. decembra. Razlog za podaljšanje je v tem, ker vlada še ni imela izdelanega zakonskega načrta o razdolžitvi kmeta. Kakšne bodo smernice, po katerih bo sestavljen novi zakon, je razvidno iz govora, ki ga je imel minister za poljedelstvo Jurij Demetrovič v narodni skupščini 17. t. m. Poudarjal je, da vlada že ves čas proučuje vprašanje kmetijskih dolgov, vendar ni mogla pristopiti h končni rešitvi tega vprašanja poprej, dokler niso bili zbrani točni podatki o višini kmetijskih dolgov. Podaljšanje zakona za dva meseca ima namen, omogočiti vladi in narodnemu predstavništvu, da dobro proučita vse to vprašanje in najdeta rešitev, ki bo odgovarjala gospodarskemu in finančnemu položaju in prinesla kmetickemu narodu koristi, ne da bi škodovala ostalim panogam narodnega gospodarstva. Vlada bo v določenem času predložila zakon, s katerim se bo vprašanje kmetijskih dolgov končnoveljavno uredilo. Kmetijski dolgi znašajo po zbranih podatkih 6.5 do 7 milijard Din. Ugoditi je

Čehoslovaški min. predsednik Udržal, ki je odstopil iz zdravstvenih ozirov.

Belgijski predsednik vlade Renkin je podal ostavko celokupne vlade.

treba onim, ki so zaščite neobhodno potrebni, obenem pa mora novi zakon vsebovati odredbe, ki bodo prinesle splošno olajšanje sedanjega položaja. Pri tem se morajo v prvi vrsti zaščititi tudi interesi vlagateljev, kajti hranilne vloge predstavljajo temelj našega gospodarstva in bi bilo povsem napačno, če bi se oškodovalo one, ki so marljivo delali in svoje prihranke vlagali v denarne zavode ter s tem okrepili naše gospodarstvo.

IZ RAZNIH DRŽAV

Težka sestava vlade na Romunskem. Zadnjič smo poročali, da je odstopila romunska vlada, ker se ministrski predsednik Vajda Voevod ni mogel pogoditi glede smernic v zunanji politiki z bivšim londonskim poslanikom Titulescom, ki je bil določen za zunanjega ministra. Kralj Karol je poveril dne 18. oktobra sestavo nove vlade voditelju nar. kmetske stranke Maniu, ki se je sporazumel s Titulescom in sestavil vlado, v kateri je Titulescu zunanji minister. Nova vlada je bila dne 20. oktobra zaprisežena.

Otvoritev avstrijskega parlamenta in sicer jesensko zasedanje je pričelo dne 20. oktobra. Finančni minister je sporočil zbornici, da bo znašal državni proračun po raznih črtanjih 1310 do 1500 milijonov šilingov.

Spremembe v čehoslovaški vladi. Radi slabega zdravja je odstopil dne 18. t. m. ministrski predsednik Udržal, ki je načeloval vladi od leta 1927. Vodstvo agrarne stranke je sprejelo Udržalov odstop. Agrarna stranka je poslala na mesto ministrskega predsednika dosedanjega predsednika poslanske zbornice Jana Malypetra. Malypetrov naslednik v predsedstvu poslanske zbornice je postal podpredsednik agrarne stranke g. František Stanek. Nova češka vlada obstoji iz istih strank kakor dosedaj, iz: čeških ter nemških agrarcev, češke ljudske stranke, narodnih demokratov, narodnih socialistov ter čeških in nemških socialnih demokratov. Nova vlada je sestavljena iz osebnosti, ki so že vršile ministrske posle.

Odstop belgijske vlade. Dne 18. oktobra se ni mogel belgijski ministrski predsednik Renkin odločiti za razpust zbornice in radi tega je predložil ostavko celokupnega kabineta. Nalog za sestav nove vlade je dobil katoličan de Brocquille, ki bo razpustil parlament in vladal brez njega.

Kako daleč se že upajo na Španskem! Španski pravosodni minister je predložil parlamentu skrajno proticerkvene zakonske predloge. Ako bodo ti predlogi sprejeti in uzakonjeni, bo duhovščina in cerkveni redovi ob vse pravice, Cerkev pa ob imetje. Kaj čaka za prihodnost Cerkev in duhovščino, je razvidno iz zahtev pravosodnega ministra, ki so v glavnem te le: Verske prireditve se smejo vršiti edino v cerkvah in za vsako izven-cerkveno manifestacijo je potrebno poseb-

no dovoljenje državnih oblasti. Nadalje morajo vsi duhovniki biti španski državljani. Vse javne in zasebne cerkve, vse škofovske prestolice, vsa semenišča, vsi samostani, nadalje vsa druga cerkvena poslopja z vsemi predmeti, ki so za liturgično službo ali za druge cerkvene pobožnosti potrebni, pridejo iz cerkvene v državno lastnino. Odslej je njihov lastnik španski narod, ki jih pa stavi na razpolago cerkvi v izključno cerkvene namene. Redovniške organizacije imajo pravico do zasebne lastnine, toda v zelo omejeni obliki, to se pravi, v kolikor jim služi za cerkvene potrebe, ki so neobhodne. Semenišča za vzgojo duhovnikov so dovoljena, v kolikor se v njih ne poučuje v nasprotju »z javnim redom«. Redovniki se na političnem polju ne smejo udeleževati. Pravila vsakega reda, moškega in ženskega, morajo biti od države odobrena. Nadalje si država pridrži pravico, da poljubno nadzira denarno poslovanje redovniških družb, katerim je vsako neposredno udeleževanje na polju trgovine, poljedelstva ali industrije prepovedano. Redovniške družbe odslej tudi ne smejo več poučevati niti v osnovnih, niti v srednjih ali višjih šolah. Redovniki, ki hočejo svoj red zapustiti, so od države zaščiteni.

Francoski državni proračun za leto 1933 znaša 52 milijard frankov, od katerih bodo nabrali 39 milijard z dosedanjimi davki, 13 milijard pa bodo pokrili z novimi davčnimi predlogi.

Angleški parlament je bil odprt za jesensko zasedanje dne 18. oktobra. Ob tej priliki je poročal minister za dominijone (kolonije) Thomas, da je odpovedala vlada dne 17. oktobra na 6 mesecev angleško-rusko trgovsko pogodbo. Nadalje je obvestil parlament o neuspehih pogajanjih z Irsko, ki ne priznava dosedanjih pogodb z Angleško in s tem v zvezi obveznosti agrarnih plačil. — Predsednik irske vlade De Valera je sporočil irskemu parlamentu, da je zahtevalo irsko odposlanstvo ob priliki zadnjih pogajanj z Angleško, ki niso uspela, 400 milijonov funtov na podlagi previsoko porabljenih davščin v prejšnjem stoletju.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Zakaj si rimski papež po izvolitvi privzame drugo ime? Nekateri so mislili, da se to dogaja radi tega, ker je naš Zveličar prvemu papežu Petru spremenil ime iz Simona, Jonovega sina, v Petra. Boljša pa je zgodovinska razlaga. Zgodovina namreč poroča, da je bil za rimskega papeža izbran duhovnik Merkurij. Kristjanom se je težko zdelo, da bi papež, namestnik pravega Boga, imel ime Merkurja, poganškega boga trgovine, ki je poleg tega bil zaščitnik tatov. Zato si je papež dal ime Ivan II. ter je vladal Cerkev od leta 533 do leta 535. Drugi slučaj se je zgodil leta 955. Takrat je bil za papeža imenovan Oktavijan, ki je svoje ime spremenil v Ivana XII. ter je

umrl leta 964. Leta 983 je bil za papeža izbran Peter, škof v Paviji. Ker je smatral za neprimerno, da bi se imenoval kakor prvi papež, si je privzel ime Ivan XIV (umrl leta 984).

Župnik rešil 50 oseb. Župnik Wiedermann iz Meklenburga je med vožnjo z vzpenjačo na Tirolskem rešil 50 ljudi smrti. Med vožnjo je nekaj zobov se odlomilo in vlak je začel drčati navzdol. Vodja vzpenjače je prepustil železnico svoji usodi ter skočil iz nje. V tem hipu je župnik Wiedermann skočil na sedež vlakovodje ter z naglo kretnjo potegnil zavoro. V naslednjem hipu se je vlak ustavil. Ako bi župnik ne imel te prisotnosti duha, bi vlak zdrčal v nižino in vsi potniki bi tamkaj našli smrt.

Škof kot pilot. Zrakoplovci so dobili tovariša, kakoršnega še niso imeli — sam škof je šel med pilote. Ni sicer nič novega, da duhovniki vodijo zrakoplove. To se dogaja v misijonskih pokrajinah, zlasti v Alaski, ki je severno-zapadni kot Amerike nasproti Aziji. V Alaski že več duhovnikov vodi aeroplane. Kakšen škof pa si doslej ni pridobil uradnega dovoljenja za to, da nastopa kot pilot ter vodi aeroplan. Prvi je monsignor Francis Spellman, ki je nedavno prišel iz Rima v New-Jork. V Rimu je bil posvečen za škofa. Svoje bivanje v Rimu je porabil med drugim tudi za to, da je obiskoval šolo za zrakoplovce ter po prestani skušnji dobil uradno dovoljenje za vodstvo zrakoplovo.

Ozdravljenje v Lurdu. Alzačani, ki po svetovni vojni pripadajo Franciji, se radujejo čudeža, ki se je na njihovi rojakinji zgodil v Lurdu. Gre za 23letno mladenko, ki je doma v Volksheimu. Šest let je bolehal na ranah, ki so se ji gnojile, tako da je stalno morala ostati v postelji. Svojci so jo vzeli s seboj, ko so poromali v Lurd. V tem kraju, kjer se je na Marijino priporočilo dogodilo že toliko čudovitih ozdravljenj, je tudi ta mladenka hipoma ozdravela. Zdravniki v Lurdu so ugotovili hipno, čudovito ozdravljenje. Isto je ugotovil tudi domači zdravnik. Povratek ozdravljene mladenke v domačo vas je dal ljudstvu povod splošne radosti in globoke hvaležnosti do Milostne Matere lurske.

Gorečnost japonskih katoličanov. — Neki mlad misijonar je maševal. Čudil je se, da so šli med sv. mašo vsi navzoči k sv. obhajilu. Ko je potem izrazil svoje začudenje nad tem, je dobil ta le odgovor: »Pa saj je vendar samo ob sebi umevno, da gre človek pri sv. maši tudi k sv. obhajilu.« Misijonar ni vedel, kaj bi rekel. Ideal, ki ga je v Evropi vedno želel, je našel ustvarjen v poganski deželi. Da gre vernik tudi k sv. obhajilu, kadar je pri sv. maši. Spet druga poteza pokaže prav lepo veličino japonskih katoličanov. Kadar pridejo v cerkev, vedno odlože v predsobi površnik in šal. In to kljub hudi zimi, ko je tudi v cerkvi mrzlo. Novodošli misijonar je vprašal mlado Japonko, ki je vsa premražena stopila iz cerkve, zakaj odloži zimsko obleko. Odgovorila mu je: »Gospod pater, na Japonskem velja za

neolikanega tisti, ki bi prišel h komu na obisk, ne da bi v predsobi odložil vrhnje obleke. Kar pa velja za ljudi, velja še bolj proti Bogu.»

Črnci molijo. Početkom preteklega meseca se je v prestolni cerkvi sv. Patrika v New-Jorku zbralo 4000 črncev iz raznih krajev Zedinjenih držav Severne Amerike. Večina črncev je prešla sv. obhajilo. Namen, ki so za njega darovali sv. obhajilo, je bil: naj bi Bog dal, da bi se vsi črnci v Ameriki spreobrnil h katoliški veri, naj bi Bog skazal usmiljenje v teh težkih časih vsem ljudem brez razlike plemena in rodu.

Sv. Jožef nad Celjem. V novembru bodo duhovne vaje za dekleta od 5. do 9., za žene pa od 19. do 23. V decembru bodo letos duhovne vaje samo za dekleta in sicer od 17. do 21. Priglasiti se je treba vselej vsaj eden teden pred začetkom in priložiti znamko za odgovor. Popolna oskrbnina za čas duhovnih vaj znaša 75 Din. Za moške bi pa radi postavili nov dom duhovnih vaj na hribu Sv. Jožefa. Vabimo zato moške in fante zlasti lavantinske škofije, naj nas z molitvijo in darovi podpirajo, da bomo kmalu lahko postavili ob cerkvi sv. Jožefa lep dom, kjer se bodo vadili za katoliško akcijo apostoli krščanske obnove, naši verni možje in naša idealna moška mladina.

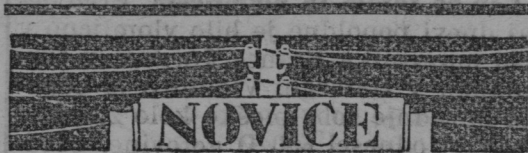
Naši vtisi ob 400-letnici turškega vpada v Slovenijo.

Obhajali smo koncem septembra žalostno obletnico naše zgodovine. Vtis, s kako vnemo in napetostjo se naše kmečko in priprosto ljudstvo zanima za našo staro zgodovino, je bil za nas izredno razveseljiv. Ugotovili smo pa pri tej priložnosti, da smo nesporno napravili zelo obžalovanja vreden pogrešek, da skoro vseskozi zanemarjamo poljudno gojitev naše lastne zgodovine in s tem obenem tudi našo samozavest in naš narodni ponos. Kako iskreno se je zanimalo povsod za omenjeni dogodek in kako rado, da, celo razvneto je povsod poslušalo razne podatke o doživljajih naših davnih prednikov na naši že tolikanj prizadeti lastni grudi.

Prepričani smo, da smo sicer s tem dosegli obširno razjasnitev dogodkov preteklih 400 let naše zgodovine, toda čutimo danes še tembolj potrebo, da se ta razjasnitev nadaljuje in razširja še v starejša stoletja nazaj in sploh tako daleč, kakor segajo viri in dokazi našega žitja na današnji slovenski zemlji do skrajnih časov.

Neprijetno je pa dirnila vsakogar ona venomer se še ponavljajoča povest, katero so nam vsilili naši narodni nasprotniki, češ, da nas je prinesel v te kraje slučaj, ko smo baje nekoč spremljali od izhoda bojovite Hune in Obre pri njihovih pohodih proti zapadni Evropi, ter smo se takrat tu ustavili in kot narod stalno naselili. V vseh kulturnih panogah čutimo pri nas vsekakor že neko povoljno razgibanje, le v zgodovinski, katera je pa baš najresnejša vzgojiteljica narodov,

je zavladal popolni zastoj, dasi živimo že 14. leto v svobodni državi ter nas nihče več ne brzda, kakor poprej, da bi ne smeli globeje posvetiti v našo daljno preteklost. — Naj si vsakdor samo to predoči: Kaka dekla si lahko vsak dan poveže svoje reči v culo in se napoti v drugi kraj, nikakor pa celi narod! — Tukaj bi našla tudi Mohorjeva družba najplodnejše polje! P. L.

Duhovniške vesti. Župnijski izpit so 19. in 20. oktobra v Mariboru napravili naslednji gospodje kaplani: Bakan Štefan iz Črensovcev, Drvodol Alojzij iz Sv. Lovrenca na Pohorju, Krevh M. iz Male Nedelje, Lejko Štefan iz Dobrovnika, Mak Ivan iz Ormoža, Rančigaj Ivan iz Šmarja pri Jelšah, Stakne Andrej iz Središča.

Zaslužni 70letnik. V prijazni Stari vasi na Bizeljskem je slavil zadnje dni 70letnico zaslužni in daleč na okrog znani ter obče priljubljeni posestnik in trgovec Martin Frece 70letnico. Jubilant je rodom iz Dobja pri Planini in se je izvežbal za trgovca po uglednih trgovinah na Spodnjem Štajerskem, dokler si ni osnoval pred 44 leti svojo lastno prodajalno, katero so vedno radi posečali radi lastnikove solidnosti, poštenosti in šegavosti. Slovenci in Hrvati. Še le pred par leti je dal trgovino v najem in uživa zaslužni pokoj v družbi svoje blage soproge, zetov, vnukov in vnukinj. Naš Martin pa kot ugleden trgovec ni skrbel le za svoj dom in družino, ampak je bil na delu kot občinski odbornik, v krajevnem šolskem svetu, pri gremiju trgovcev v Brežicah in kot večletni gerente brežiškega okrajnega zastopa. Njegove vsestranske zasluge so našle priznanje na najvišjem mestu. Kot vedno neustrašen in za javni blagor delaven Slovenec je bil odlikovan z redom Sv. Save in Jugoslov. krone. Ob pomenljivem 70letnem jubileju g. Martina se spominja njegovih zaslug tudi starosta med slovenskimi časopisi buditelji »Slovenski Gospodar« in mu želi zdravje in vedno smešljajočo dobro voljo do skrajnih mej človeškega življenja. Martin, uživaj srečo na starost, saj si jo zaslužil z delom in gorečim izpolnjevanjem verskih dolžnosti!

Pod avtobusom. Dne 19. oktobra je zadel v Mariboru na vogalu Marijine ulice pekovski vajenec Ivan Wenigerholz po lastni krivdi s kolesom ob blatnik mestnega avtoomnibusa. Fantu je avtobus poškodoval nogo, kolo se je pa vsled sunka prelomilo na dva dela.

Vlom. V noči na 20. oktobra so vlomili neznanci v stransko poslopje pri Šoberjevi vili v Razvanju pri Mariboru. Odnegli so razne predmete in med drugimi 60 kokoši, katere so zaklali na licu mesta.

Z noži so obdelali neznanci dne 21. oktobra zvečer 44letnega viničarja A.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj jutraj dosežete normalno lahko izčiščenje, če vzamete prejšnji večer 2—3 dražje ARTINA. Dobi jo se v vseh lekarnah. Vsebinske škatlice po Din 8.—

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravlja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

Ermuta iz Rošpoha pri Mariboru, ko se je vračal iz Kamnice proti domu.

Radi prekoračenja silobrana 6 mesecev zapora. Mariborski sodni senat je obravnaval 18. oktobra ta-le slučaj: Po smrti posestnika Janeza Ješovnika v Ženjaku je prodala vdova posest in se preselila v Drvanjo. Z njo in s pohabljenim sinom Janezom se je preselil na novo imanje tudi hlapec Velcl. Kmalu je prišlo do razmerja, da je pri hiši imel vso besedo hlapec, sin nobene in je slednji moral spati na kašči. Med sinom in hlapcem je došlo pogostokrat do ostrih preprirov in dejanskih spopadov, iz katerih je odnesel večkrat sin Janez krvave rane. Dne 7. maja t. l. je navalil Velcl z motiko na Janeza, napadeni je pograbil puško in ranil lažje hlapca v levo roko. Ranjeni se je koj po strelu umaknil, a je še isti večer ponovno napadel domačega sina, ki je oddal v nasilnežna smrtonosen strel v trebuh. Sin Janez se je javil sam orožnikom in je tudi na sodišču povedal vse po resnici. Sodišče je izreklo radi številnih olajševalnih okoliščin milo sodbo na 6 mesecev zapora radi prekoračenja silobrana.

Žrtev izredne požrtvovalnosti. V Šardinju pri Veleki Nedelji je izbruhnil ogenj pri posestniku Kocipru. Prvi je opazil rdečega petelina sosed Rajh, p. d. Herman. Iz gorečega poslopja je pretresljivo mukala živina in dobri sosed se je lotil z izvanredno požrtvovalnostjo reševalnega dela. Skočil je v goreči hlev, spravil živino preko praga, a baš v tem trenutku se je udrl nanj strop. Vsa obleka se je vnela junaku, z zadnjimi močmi se je še pogljal kot živa baklja iz ognja ter se začel valjati po travi, da bi udušil ogenj na sebi. Vsa obleka je zgorela na njem in si lahko mislimo, kako je bil revež opečen po celem telesu. Spravili so ga v bolnico, kjer je po nepisnem trpljenju umrl čez nekaj dni. Slučaji tolike požrtvovalne ljubezni do bližnjega, kakor jo je dokazal posestnik Herman, so v današnji dobi zelo redka prikazen. Bodi mu ohranjen časten spomin in naj nam sveti v življenju vzgled smrtno ponesrečenega!

Obdelan z nožem. Z nožem obdelanega so oddali v ptujsko bolnico delavca Janeza Mohorko iz Ptujске gore. Na cesti proti Majšpergu je bil napaden od dveh moških.

Po ognju hudo prizadet posestnik. Požar je uničil posestniku Ant. Barli-

ču na Zavrču pod Ptujem vsa gospodarska poslopja, krmo in gospodarsko orodje.

Podlegel poškodbam. Na cesti med Ptujem in Sv. Urbanom blizu Rogoznice je zašel posestnik Martin Korent z Bišečkega vrha pod tovorni avtomobil ter obležal z razbito lobanjo v globoki nezavesti. Težko ponesrečenega so spravili v ptujsko bolnico, kjer je umrl vsled poškodb dne 17. t. m.

Umor pred sodiščem. Dne 19. t. m. je obravnaval mariborski sodni senat umor Ane Tomažičeve na Pavlovskem vrhu pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Prevžitkarico Ano Tomažič so našli vsled tlečih cunj v lastnem stanovanju zadušeno dne 27. aprila t. l. Smrtni slučaj je šel naznanit po odkritju ormoškimi orožniki Mihael Ivanuša, mlinar na Pavlovskem vrhu, ki ima za ženo dolgoletno Tomažičevo rejenko Ljudmilo. Omenjeni je naznanil orožnikom, da se je Ana zadušila, ker je v pijanosti zaspala in se jej je vnela obleka. Žrtev dima bi bili tudi zagreblji, a g. župnik je svetoval sodno raztelesenje, ki je dognalo, da je bila

Najboljši čehoslovaški jahač, štabni kapetan Popler, je smrtno ponesrečil pri dirkalnem jahanju v Pardubicah pri Pragi.

pokojna najprej zadavljena. Zločinec jej je zdrobil rebra in prsnico in nato je napadalec sam zanetil cunje, da bi zvodil javnost na pot nesreče. Po tej ugotovitvi je bil aretiran Mihael Ivanuša kot dedič umorjene, s katero je živel baš radi dedščine v prepiru. Mariborsko sodišče je obsodilo Mihaela Ivanuša na 20 let in soobtoženega Jakoba Rozmana na 15 let robije.

Lov za tatam in vlomilcem. Pred nekaj dnevi popoldne je bilo vlomljeno v hišo posestnika Franca Jurgeca v Cirkulanah v Halozah. Vlomilec je odpeljal iz zadnje sobe moško kolo znamke Puch in odnesel 450 D gotovine. Orožniki iz Zavrča so takoj šli na delo, da izsledijo tatu in posrečilo se jim je prijeti zlikovca v osebi kovaškega pomočnika Franca Kara iz Brezovca v Halozah. Karo se je po tatvini odpeljal s kolesom v Ptuj, kjer je pri nekem mehaniku zamenjal krmilo, ob enem pa tudi ponujal kolo v nakup. Ker se mu to ni posrečilo, se je s kolesom vrnil domov ter je naslednjega dne zamenjal z nekim kolesarjem sprednje kolo, nato pa se odpeljal v Sobotince. Tu je pri nekem mehaniku zamenjal staro sedlo z novim. S čisto prenaresnim kolesom se je pred dnevi napotil v Stojnce, kjer si je v Turkovi gostilni naročil kar pol kg klobas in 1 liter vina, česar pa seveda tudi ni hotel plačati in je še celo gostilničarko ozmerjal. Orožniki so tička dne 17. t. m. izsledili v Bukovcih. Nepridiprav je takoj priznal vse grehe, samo tatvino denarja je zanikal.

Vlak povozil staro. Blizu 80 let stara Ana Medic iz Murske Sobote je bila na potu s samokolnico po živinsko krmo. Ko je peljala preko železniškega tira, je pribrzel popoldanski osebni vlak iz Beltincev. Strojevodja je skušal vlak zaustaviti, a je bilo že prepozno. Staro Ano je pognal stroj s tako silo po tračnicah, da je obležala pri priči mrtva.

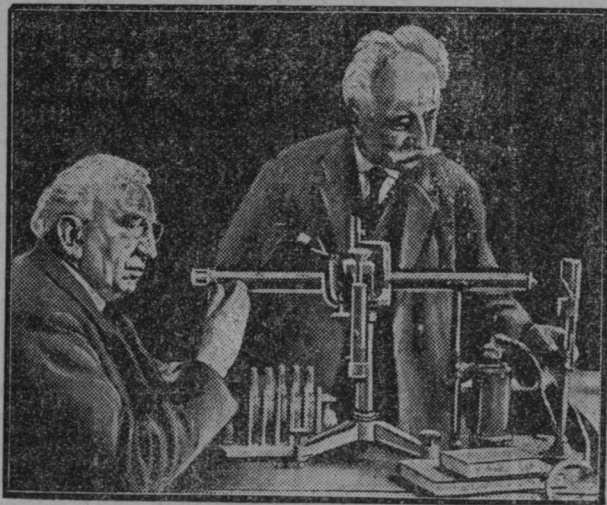
Sreča v nesreči. Na progi Poljčane—Konjice je padel v bližini postaje Sp. Laze z vagona 39 letni posestnik Ivan Štefanec iz Zbelovega pri Poljčanah.

Priletel je tako na tračnice, da so šla kolesa mimo. Radi poškodb na rokah in nogah so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

Dve zanimivi in značilni razpravi. V Konjicah sta se vršili dve razpravi, ki sta bili zaključeni z oprostilno razsodbo in za koji je vladalo v javnosti veliko zanimanje. Na odgovor sta bila pozvana g. Jožef Bezjak, župnik v Zrečah, in g. Fran Bohanec, kaplan v Konjicah. Koncem minulega šolskega leta sta bila od prosvetnega ministrstva razrešena kot kateheta poučevanja verouka v šolah. Ker pa sta bila oba nastavljena za kateheta od kn.-šk. ordinariata v Mariboru in od njega še do danes nista dobila nobenih razrešitvenih odlokov, sta seveda, pokora-

Ameriškega kralja elektrike Samuela Insulla so aretirali te dni na zahtevo Združenih držav na Grškem v Atenah. Aretirani zakriva s klobukom obraz pred fotografii.

Iznajditelj kinematografa, kot je danes, Francoz Avgust Lumiere (desno), je slavil 19. oktobra 70letnico. Poleg njega je iznajditeljev brat Lojz, ki mu je pomagal pri iznajdbi. — Desno: Musso-

linijev slavnostni govor, v katerem se je spominjal diktator Italije desetletnice pohoda fašistov v Rim in prevzema državne oblasti.

vajoč se svoji nadrejeni oblasti, nič hudega sluteč, začela letošnje leto zopet z rednim poukom verouka. Pri tem izvrševanju svoje dolžnosti pa sta prišla navskriž s politično oblastjo in bila od sreskega načelstva kaznovana vsak na 500 Din globe, oziroma 10 dni zapora. Razen tega je predlagalo sresko načelstvo proti obema kazenskosodno postopanje, češ, da sta imenovana s tem, da sta vršila od ordinariata jima ukazano dolžnost, prezirala naredbe svetne oblasti in jo izpostavila zasmehovanju. Pri razpravah je bilo zaslišanih več prič, med njimi same učiteljice, šolski upravitelj in komandir orožniške postaje. Na podlagi podanih izjav in zagovorov obeh obtožencev je sodišče v obeh slučajih ugotovilo, da imenovana gospoda nista s svojim zadržanjem ničesar storila, s čemer bi zakrivila kaznivo dejanje in zato je sodišče v obeh slučajih izreklo oprostilno razsodbo.

Smrtna nesreča. V Čretniku, občina Pekel pri Poljčanah, je spodrsnil 60-letni viničar Eker na stopnicah tako nesrečno, da se je vsled rane na glavi onesvestil in kmalu zatem umrl.

Uboj. V Gaberniku pri Poljčanah so našli na travniku za domačo kapelo s preklano glavo in vsega oblitega s krvjo 23letnega Jošipa Kita, p. d. Poldečevega Pepeta. Ubijalec še ni odkrit.

Ustrelil se je v Gaberju pri Celju 24letni delavec v Westenovi tovarni Anton Bevc, doma od Sv. Štefana pri Šmarju.

Nevaren strel. V noči 16. oktobra je zadel neznanec z revolversko kroglo v trebuh v Socki pri Novi cerkvi posestnikovega sina Franca Iskrača. Težko ranjenega so prepeljali v celjsko bolnico.

Dve nesreči. 37letni delavec Ludvik Mikše s Huma ob Sotli je padel dne 18. t. m. pri delu tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. — Črepinjo si je prebil pri padcu dne 17. t. m. posestniški sin Jožef Jelan iz Marijagradca pri Laškem. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnico.

Hrbtenico si je zlomila pri padcu z lestve na domačem dvorišču 47letna Jožefa Dolinšek, žena posestnika pri Sv. Magdaleni v občini Sv. Pavel pri Preboldu.

Neprostopljivo srečanje avtomobila s kočijo. Dne 20. oktobra se je vračal žalski gostilničar g. Štefan Zagode s svojim osebnim avtomobilom iz Celja domov. Na državni cesti pred avgmentacijskim skladiščem pri Glaziji je privozila nasproti enovprežna kočija, na kateri je sedel Martin Kozar, hlapec pri posestniku in gostilničarju Maksu Janiču na Babnem. G. Zagode je nenadoma zavil z avtomobilom na levo in trčil v kočijo s tako silo, da se je prevrnila v cestni jarek. Pri trčenju je dobil konj lažje poškodbe, močno pa sta se pokvarila kočija in sprednji del avtomobila, dočim sta ostala Zagode in hlapec Kozar k sreči nepoškodovana.

Dva vlomilca. V četrtek dne 20. oktobra ob 9. uri zjutraj sta obiskala dva vlomilca hišo železničarja Ivana Koželja pri Sv. Juriju ob južni žel. Prilastila sta si denar, uro, novo obleko

in še razne druge predmete. Po opravljenem poslu sta se v bližnjem gozdu preoblekla in pustila na mestu slabo obleko.

Vlomiti so poskušali neznanci v noči 16. oktobra v trgovino trgovca Herlaha v Laškem. Nočne obiskovalce je prepodil iz spanja prebujeni trgovski pomočnik.

Več vlomov je bilo izvršenih v zadnjih nočeh v razne barake v Trbovljah. Nepoštenjaki so iskali pri branjevcih denarja, a na tega niso naleteli nikjer.

Tri zločini obenem. V Zagorju pri Pilštajnu je mlad zločinec zadavil in oropal posestnika Jazbeca in nato zažgal hišo oropanega, da je našla sodna komisija iz Kozjega na pogorišču kup ožganih kosti. Roparski morilec je dejanje priznal in je bil oddan v zapore kozjanskega okrajnega sodišča.

Brat zažgal bratu. Dne 18. oktobra zvečer je začelo goreti v Metliki na Obermanovi domačiji. Pogorel je star hlev s svinjaki ter pod s kaščo. Zgorela je vsa krma in žito. Ogenj je uničil kokoši, otehi so le kravo in prašiče. Požar je podtaknil gospodarju lastni brat Franc, ki je pri aretaciji tudi priznal zločin in izpovedal, da je še zažgal v noči od 11. na 12. maja podrti Zalokarjev kozolec, ki je gorel isti večer kakor številni kresovi.

Gospodarsko poslopje žrtev ognja. V noči 20. oktobra je uničil požar gospodarsko poslopje posestnika in kovača Ivana Kapusa na Posavcu pri Podnartu na Kranjskem. Zgorela je tik pred zimo vsa živinska krma. Škoda znaša 50.000 Din in je krita le delno z zavarovalnino.

Nesreča kolesarja. Dne 19. oktobra popoldne je odrekla navzdol na kolesu zavora posestniku Francu Škofiču iz Spodnjih Jarš pri Domžalah na Kranjskem. Zaradi prevelike brzine in nevarnega ovinka na Peraškem klancu pri Posavcu je zgubil kolesar oblast nad kolesom, se zaletel na vso moč v zidano mostno ograjo in padel 9 m globoko, kjer je obležal z ranjeno lobanjo, poškodovano hrbtenico in ves v krvi. Spravili so ga v ljubljansko bolnico.

Obesil se je iz obupa v Ljubljani v Regalijevem gaju na Gradu dne 21. t. m. 52letni mestni tlakar Fric Friderik.

Bik ne pozna šale. Iz Nadgorice v občini Črnuče so spravili v ljubljansko bolnico posestnika Janeza Mavec. Ko je hotel privezati bika, ga je ta pritisnil z rogovi ob zid in ga pognal po tleh. Napačeni si je zlomil roko, več reber in dobil razne druge notrajne poškodbe.

Razvitje zastave vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru poziva in vabi vse one člane invalide, kateri se hočejo udeležiti v nedeljo dne 4. novembra t. l. v Beogradu proslave razvitja zastave vojnih invalidov proti brezplačni vožnji tja in nazaj, prenočišču in hrani za dva dni v Beogradu, da se nemudoma prijavijo v invalidski pisarni med uradnimi urami, to je v ponedeljek, v sredo in soboto od 9. do 11. ure v svrhu natančnejšega pojasnila in preskrbe brezplačnih vozovnic.

»Domači živinozdravnik.« Na splošno željo nudi založnica »Domačega živinozdravnika«

to prekoristno knjigo kmetovalcem tudi vnaprej pod zelo ugodnimi pogoji, ki so objavljeni v današnjem oglasu. Opozarjamo na to naše bravce.

Mi vemo, da za Vaše pridelke skoro nič ne dobite. Zato Vam tudi mi damo blago za ceno, ki je primerna Vašim dohodkom. Pridite v Maribor, Gosposka ulica 10, k **Antonu Macunu**, in se tam prepričajte. Samo eden primer Vam dam in to je: Moška suknena obleka, Din 189, moško zimsko suknjo (štucer) D 240, ženski plašč 340 Din itd. 1110

Požigalcem v svarilo!

Zadnja leta se je peklensko zlobno požiganje po Sloveniji silno razpaslo. Po nekaterih vaseh so preplašeni ljudje noč in dan na straži, da si očuvajo imetje pred požigalčevo roko. Pri požiganju je še najbolj žalostno dejstvo to, da je navadno hudoba iz vasi, ki se pojavljajo zagonetni požari in magična celo sam gasiti, da bi odvrnil od sebe sum zločina. Izsleditev požigalca je tolikokrat zelo težavna in največkrat se lopov izda čisto slučajno.

V svežem spominu so vsem našim čitateljem neprestani večji in manjši požigi, pred katerimi je trepetalo prebivalstvo župnije Zgornja Polskava od 19. decembra lanskega leta do 25. aprila letos. V tem času so doživeli Polskavčani 15 požigov in so že bili popolnoma obupani, ko se je končno le posrečilo, izslediti požigalca v osebi 22-letnega hlapca Albina Tergleca, ki je služil pri posestniku Antonu Vrečku v Bukovcu pri Zg. Polskavi.

Požigalec je ostal radi tega toliko časa nerazkrinkan, ker se je sam javljal, da je stražil domove pred požigi in bil tudi med prvimi, ki so prihiteli gasiti.

Zasačen je bil od domačina in pragerskih orožnikov v noči 25. aprila letos, ko je zažgal čebelnjak Ant. Vrečka v Bukovcu. Orožnikom je priznal zločine in bil odpeljan najprej v zapor v Slov. Bistrico in od tamkaj v Maribor, kjer se je vršila dne 22. oktobra sodna obravnava.

Požigalec Terglec je doma iz Loke pri Framu. Po očetovi smrti je šel služiti, bil je priden delavec, pri vojakihi je bil 6 mesecev, a tudi radi tatvine je že bil predkaznovan.

Pri razpravi dne 22. oktobra je požige priznal in je bil **obsojen na do smrtno robijo**. Obsojeni je kazni tudi sprejel.

Pravična obsodba je zadovoljila tolikanj prizadete Polskavčane, ki bodo sedaj vsaj varni pred peklensko zlobno roko, ki jih je strašila in jim uničevala imetje noč in dan.

Doslej je večkrat sodišče napram požigalcem še precej prizanesljivo postopalo, ker so se skrivali te vrste zločinci vedno za kak izgovor nepopolne odgovornosti za dejanja.

V slučaju Terglec pa se je postavilo sodišče čisto pravilno na stališče, da človek, ki ima na vesti 15 požigov, ne spada več v človeško družbo!

Pravična in zaslužena kazni, ki je zadela polskavskega požigalca, bo svaren vzgled tudi za ostale hudobce, ki uničujejo s požigi imetje bližnjega.

Opozorilo na trgovske potnike. — Združenje trgovcev v Mariboru vedno še prejema od strank pritožbe, da jih obiskujejo razni tu- in inozemski potniki in jim pod raznimi pretvezami vsilijo naročila raznega blaga kot manufakturo, perilo, pisarniške potrebščine itd. in ko se stranke prepričajo, da so bile opeharjene, nočejo dotične tvrdke vzeti odpovedi naročila na znanje. Združenje trgovcev opozarja občinstvo, da so take kupčije nezakonite, ker smejo trgovski potniki obiskovati samo trgovce, ne pa privatnih strank. Ako torej od takega potnika naročeno blago ne ugaja, se ga brez vsake nevarnosti lahko zavrne ter se ni treba ozirati na nikake grožnje. Čl. 145 novega obrtnega zakona predpisuje, da so opravila trgovskih potnikov, sklenjena z osebami, pri katerih po zakonu ni dovoljeno iskati naročil, nič na, ki se ne morejo iztožiti in bi moralo sodišče vsako tako tožbo kot nedopustno zavrniti.

Šmarje pri Jelšah. Vroča želja vinogradnikov. O srečno končani trgatvi je poročal zadnji »Slov. gospodar«. Posebno v južnem delu naše župnije je vina nad vse pričakovanje dosti, pa dobrega in tudi prav dobrega. Kleti so polne, žepi vinogradnikov pa prazni. Bog nam daj kupcev veliko, da bo kmalu narobe: kleti prazne, žepi pa polni. Potem bo tudi revež zaslužil, ker bomo svoje gorce še skrbnejše obdelovali, in bodo na boljšem tudi različni naši obrtniki in trgovci. Roka roko umiva. Domače krčmarje pa rodoljubno prosimo, naj se v prvi vrsti ozirajo le na naše domače pridelke. Ga tudi tukaj poceni dobijo in tudi tukaj najdejo izborno domačo kapljico, ki se gotovo lahko kosa z vini daleč naokrog. Zdaj pač ne vleče več ime kraja, češ, ta je od tam in tam, ampak le kakovost blaga. Pomisliti je tudi, da popotnik, ki pride v naše kraje, pričakuje postrežbe z našim domačim vinom in nas po tem sodi ter tako o nas tudi drugod govori. Denarna kriza pa tlači tudi nas ravno tako, kakor vse druge. Bolelo bi nas tedaj, ko bi tudi letos še gladili ceste s težko naloženimi vozovi, mimo naših dobro založenih klet. Revni smo in je nam pomagati treba. Gotovo mi pritrdite vsi vinogradniki in njihovi prijatelji!

*

Denar v domače hranilnice!

Od Sv. Lovrenca na Pohorju nam pišejo:

Leta 1908 se je posrečilo ustanoviti na pobudo takratnega župnika, sedaj dekana pri Veliki Nedelji g. Friderika Horvata, Kmečko hranilnico in posojilnico, ki je bila trn v peti takratni nemškutarski zagrizenosti. Po skromnem začetku se je razvijala od časa do časa in je danes velik denarni zavod v svojih lastnih prostorih (v Društvenem domu). Zgodovina te zadrage je že bogata z ozirom na odpomoč kmetom v stiski. Mnogim pa, ki jim je Bog dal srečo, da so imeji več pod palcem, je prihranila in jim še celo pomnožila

svoto s pripisom obresti, ki so jo ji zaupali v hranilno vlogo. Brez vsakih stroškov lahko rečemo je varčen človek če tudi skromno lahko nabiral svoje prihranke za potrebo v starosti. Zelo mnogo je že takih, ki so v svoji mladosti hodili po potu varčnosti in se imajo sedaj v času potrebe kam podati po denar, ki ga je čanes drugje tako težko dobiti. Pri tej priliki bi še omenili to, da je še mnogo domačinov, ki še niso zaupali domačemu denarnemu zavodu svojega odvišnega denarja kot hranilne vloge. Naj vedar enkrat prešine ta dobra združna misel domačine, da spada domač denar v domač denarni zavod. Če bi se domačini zavedali te dolžnosti in pravega ravnanja, bi se več lahko pomagalo z nižjo obrestno mero onim kmetom, ki niso po lahkomišelnem življenju in zapravljivosti v dobrih časih prišli na konec obstanke. Kako vendar boli srce človeka, ko vidi dobrega in poštenega kmeta, ki od zore do mraka z oboje-nim čelom dela in gara, da bi imel vsaj za najnujnejšo potrebo družine in zraven tega celo večkrat pozabi še na dušno skrb, ker ima vedno pred očmi človeka, ki ga pride danes ali jutri rubit in prodajati. Kako veliko nalogo torej bi lahko vršila ta kmečka posojilnica, ako bi se je premožnejši domačini, kakor tudi vsi oni, ki imajo še denar doma, oprijeli in ji pod strogo uradno tajnostjo zaupali svoje prihranke. Glede izgube vlog naj ne bega nobenega vlagatelja, ker za vloge jamčijo vsi člani, med njimi tudi posestniki, poldrugo sto po številu, s celim svojim premoženjem. Onim, ki imajo denar doma, pa ga ne upajo vložiti, češ, da ga bodo v doglednem času morali vsega rabiti, se zaveže hranilnica, da ga sprejme kot depot in ga shrani v blagajni ter obrestuje po 2% in je vsak čas vlagateljem v popolni meri na razpolago. Torej le brez strahu in v svojo korist odvišen denar v domačo Kmečko hranilnico in posojilnico!

*

Cene in sejsmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 22. oktobra so pripeljali špeharji 61 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—13 Din, slanina 13—16 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 70—85, 7 voz slame po 55—60, 17 krompirja po 0.75—1.50, 8 čebule 2—3, česen 8—10, 36 voz zelja po 1—3, kisto zelje 4, hren 6—8. Jabolke 1.50—3, hruške 4—5, slive 2.50—3, breskve 5—6, grozdje 3—5, celi orehi 4.50—5, luščeni 16, kostanj 1—1.50, pečeni 5—6. Pšenica 1.50—1.75, rž 1.50, ječmen 1.50, koroza 1.50, oves 1—1.25, proso 1.50, ajda 1.25, fižol 2.50—4. Srna 8—10, zajec 20—22, jerebica 8—10, fazan 12—15. Kokoš 20—25, piščanci 20—50, gos 30—50, puran 35—60, rača 15—20. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 28—32.

Pljuški živinski in svinjski sejem. Živinski sejem dne 18. t. m. je bil precej dobro obiskan. Prignanih je bilo 192 krav, 107 telic, 172 volov, 31 bikov in 83 konjev, skupaj 585 glav. Prodanih je bilo 273 glav. Cene so bile: krave 1.25 do 3 Din, telice 2—4 Din, voli 2—3.50 Din, bik 1.50 do 2.50 Din za 1 kg žive teže; konji komad 950 do 2500 Din. — Svinjski sejem v

sredo dne 19. t. m. je bil tudi dobro obiskan. Prignanih je bilo 286 svinj, prodanih pa 118. Cene so nekoliko poskočile in sicer so znašale 5 do 8.50 Din za 1 kg žive teže. Drobnica se je prodajala od 45 do 190 Din komad.

Mariborski svinjski sejem dne 21. X. 1932. Na ta sejem je bilo pripeljanih 274 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7—9 tednov stari 100 do 130 Din, 3—4 mesece stari 180 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 430 do 480 Din, 1 leto stari 600 do 750 Din, 1 kg žive teže 6.50 do 7 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 176 svinj.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 30. t. m. bo v Pergerjevem domu velika Slomškova proslava, pri kateri sodelujejo razen domačega bralnega društva in pevcev še pevski zbori od Male Nedelje, Sv. Tomaža in Sv. Antona pod vodstvom g. župnika Ostrža, kakor tudi domača šola pod vodstvom gđc. Kocmutove. Igrala se bo dramatizirana Tolstojeva ruska pripovedka »Kjer ljubezen, tam Bog«. Vstopnina 6, 4 in 3 Din. Pridite počastiti spomin na Slomška!

Čitalnica Katoliškega prosvetnega društva v Celju. Odbor Katoliškega prosvetnega društva v Celju je sklenil, da ustanovi čitalnico. Česar ne zmore posameznik, to lahko stori večja skupina ljudi. Danes je enemu človeku težko imeti naročenih več časopisov, še za enega komaj spravimo skupaj denar. Nova čitalnica bo odprta za enkrat vsako nedeljo od pol 8. ure zjutraj do 12. uri opoldan. Čitalnica bo odprta v nedeljo dne 6. novembra. Pravico vstopa v čitalnico imajo vsi društveni člani in tisti, ki jih pripeljejo s seboj člani. Priporočamo vsem našim članom in prijateljem, da se pridno poslužujejo čitalnice, ker bo vsakemu nudila vedno kaj novega. Če bi kateri imel kakšno željo glede naročitve kakega lista, naj to sporoči kateremu izmed odbornikov ali pa direktno v prosvetnem tajništvu. Če se bo čitalnica dobro obnesla, bomo uredili tako, da bo odprta večkrat na teden. Čitalnica se nahaja v domu v fantovski sobi v Samostanski ulici.

Št. Janž pri Velenju. V nedeljo dne 30. oktobra, ob treh popoldne, se vprizori v novi društveni dvorani igra »Pri kapelici«. Ker se prelepa igra najbrž ne bo ponavljala, ne zamudite prilike in jo pridite gledat v obilnem številu. Na sporedu je tudi tamburanje ter petje.

Št. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 6. novembra ob treh popoldne v Društvenem domu tridejansko dramo »Rožmarin«. Snov igre je vzeta iz svetovne vojne. Pred in po igri poje domači pevski zbor. Nastopi tudi tamburaški zbor s popolnoma novimi komadi. Takoj po igri pa se vrši v Društvenem domu vinska trgatev, na katero vse prijatelje poštene zabave iskreno vabimo. — Odbor.

Gornji Grad. Skrb nas je prevzela v soboto zvečer in bojazen, da bo kaplanska dvorana prazna, kajti zunaj je deževalo, kakor bi se odprle vse zatvornice neba. A kljub temu se je ta v kratkem napolnila, da so bili zasedeni vsi sedeži. V nedeljo pa je bila dvorana natrpana do zadnjega kotička in celo oditi

jih je moralo nekaj, ker ni bilo dobiti več prostora. Obisk igre »Miklova Zala« je bil nad vse zadovoljiv in so jo tudi igralci prav dobro pogodili. Zato pač gre najlepša zahvala gđ. Vrabičevi in g. Jamniku. Pripomniti pa moramo, da se igre ni udeležila naša mestna inteligenca, kar si je treba zapomniti. — Na željo občinstva se je igra ponovila v nedeljo dne 23. t. m.

Lov v kraljestvu vodnega konja.

Ob tihotni afriški obali, ob iztoku rek, po jezerih in s trstiko obrastenih ribnikih, po vseh dovolj globokih rekah v notrajnosti Afrike, je še danes vodni konj pogosta zverjad. V bolj oddaljenih, nenaseljenih pokrajinah je najti te debelokožce v velikih množinah, med tem ko ga hočejo v prometu predanih krajih iztrebiti. Se pa tudi ni čuditi, če znatno pada število vodnega orjaka, ako se pa skoro vsak po Afriki se podeči Evropejec baha, da je ustrelil najmanj 100 vodnih konj.

Vodni konj je pravzaprav domač v sladkih vodah, pa se je blizu morske obali že navadil tudi na slano vodo, menjava med obema in se upa plavati celo daleč v morje. Ob morski obali si izbere najrajši tihe zalive, ne daleč od morja ležeča jezera, predvsem pa iztoke rek. Ker je ogromna glava te živali nekaj posebno lovsko znamenitega, kožo uporabljajo pa za vozne in jahalne biče in lov je tudi lahak, radi tega je preganjanje vodnega konja za afriškega lovca vsakdanji program.

Doživljaj z lova na vodnega konja.

Afriški lovec na vodne konje pripoveduje naslednjo:

»Obdan od maloštevilnega spremstva, sem jezdil pred karavano, da bi zadel jutraj med osmo in deveto uro na vodne konje, ki se še tedaj pasejo izven vode. Lahna megla se dviga iznad vod, ko stopamo po slonovi stezi skozi oroseno travo tik ob obali počasi

naprej. Že pol ure hodimo, ne da bi kaj opazili. Naenkrat napravi reka ovinek in baš pridemo prav, da vidimo 50 korakov pred nami, ko se dvignejo 3 vodni konji iz tolmana in vlečejo neskončno počasi svoja nerodna telesa proti tekoči vodi. Težka glava jim klo- ne globoko. Edino glava je ona ovira, da ne zgedajo te živali kakor orjaške svinje. Med tem ko izginja prednja žival korak za korakom v trstičju, še ostaneta drugi dve, pulita leno travo, dokler, posvarjeni od ropota bližajoče se naše karavane, sklonjenih glav ter prav počasi ne poiščeta kritja v globokejši vodi. Živali ne poznajo nevarnosti, streljati nočem, dokler ne rabijo moji ljudje mesa.

Zopet se pomikamo naprej. Solnce se dviga in ogreje naglo zrak. V reki je vse oživel. Z jeznim klicom, ki je podoben donečemu godrnjanju, ki se oglasi v naši neposredni bližini iz reke, pripravim, da nas oplaš, nam prisopiha nasproti star samec, za njim pa izgine najmanj dober tucant črnih glav, pa se zopet prikažejo, ena za drugo in nas zvedavo polukavajo. Vodja črede da posebno gromeče znamenje in pride, dvigajoč telo iz bolj plitve vode, tako blizu, da bi mislil nestrokovnjak na napad in bi se plah umaknil. Gre pa le za golo radovednost, ki je pomešana z nevoljnim začudenjem radi pogleda na čisto neznana bitja, ki stojijo smejoč se in govoreč ob bregu. Kmalu se potegne nevoljni zmerjač nazaj v svoj tolmun.

Neprodorna divjina ovijalk nas prisili, da zapustimo tok reke in si pomagamo naprej nekoliko dalje proč. Po enournem hodu nam udari na uho grgranje in premetavanje vode. Na pesku zagledamo čredo kakih 40 vodnih konj, vseh velikosti in iz mnogo družin. Živali se tiščijo ena druge in ležijo ter se valjajo po pesku s težo 10 tisoč kg brez vsake skrbi in v miru. Le čisto majhna ušesca, ki se neprestano gibljejo in odganjajo nadležne muhe, dajejo znamenja, da so orjaki

živa bitja. Vedno migljajoča ušesca so tolikokrat, ako je žival v vodi, znak, da iz vode moleča črnosivkasta masa ni kaka škala, ampak živo bitje.

Še le tedaj, ko zaženemo krik, odgugajo konji eden za drugim v vodo — drugi se še obračajo po pesku. Čisto mlad konjič se valja po pesku, medtem ko čaka nanj mati nestrpno v vodi.

Slednjič se pogreznejo pod vodo tudi zadnji orjaki liki težke podmornice. Samo ena, vidno stara in ogromna žival še kaže lesketajoči se hrbet iznad vode, iz katerega mu pulijo ptički globoko v kožo zajedene obade in črve. Glede tega počasnega starjaka sklenem, da ga ustrelim. Počasi izginja tudi njegovo telo pod vodo in le glava z otepajočimi se ušesci nas opazuje. Pomerim med obe oči, po strelu potegne žival vse štiri noge pod se in se ne gane več. Krogla iz oddaljenosti komaj 20 korakov preluknja tudi ogromno glavo vodnega konja, kakor bi jo zadela strela in učinkuje takoj smrtonosno.

Takoj so črnici pri plenu, ki jih vabi kakor poln lonec mesa. 15 zamorcev je pospravilo v treh dneh celega — največjega vodnega konja. Si pač lahko predstavljate, da so bili moji spremeljevalci tako siti mesa, da niti hoditi niso mogli.

Sv. Martin pod Vurbergom. V nedeljo dne 9. t. m., so se vršile volitve v cerkveno-konkurenčni odbor za našo župnijo ter so bili izvoljeni: Skofič Franc, posestnik in cerkveni ključar, Zgornji Duplek; Lešnik Anton, posestnik in župan, Spodnja Korena; Klemenčič Janez star., veleposestnik, Sv. Martin; Pihler Anton, posestnik in kovač, Ciglence; Lörger Anton, posestnik in župan, Sp. Duplek. — Tukajšnja slovenjegoriška sadjarska

Stoletnica podlistka.

Letos poteče sto let, odkar so začeli časopisi prinašati v podlistkih romane. Tana vada se je začela na Francoskem in znana francoska pisateljica E. Sue in A. Dumas sta bila prva, ki sta se odlikovala s takimi romani, katere so bralci časopisov hlastno prebirali. Počasi se je ta navada razširila in danes prinesejo časopisi Anglije, Francije in Nemčije na svojih straneh nad 120 tisoč romanov v 1 letu.

2000 let stara pošta.

Član Sven Hedinove znanstvene ekspedicije je odkril v srednjeazijski puščavi Gobi važne starine. Ugoto-

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

Naenkrat ga pa nekaj zagrabi od zadej in potegne. Iz polnega grla krikne:

»Sita, reši se! Teci k patru Sahebu ...!«

Njegovi klici obnemorejo pod udarci kačjega zarotovavca. Pade v nezavest in se zgrudi. — Opomore si zopet, ko čuje glasno zabijanje s kladivom. S Sito je zopet v stari ječi. Možje zabijajo z močnimi udarci vrata.

»Tako, prokleti podgani, da mi ne storita več kaj takega!«

Rama čuti le to, da je zopet ujetnik in tudi sestrice ne more pomagati.

Od onemogle jeze se bridko razjoče.

Svetnik s hriba.

Tretje jutro je odpeljal Omarjev avto na pri-govarjanje Mohameda trojico pod hrib svetnika Mama Hajani. Pridigarja sta prinesla seboj cvetlice ter sladkarije, da bi obdarovala modrega.

5 Mohamed ni mislil na darove in če bi se bil tudi domislil, bi mu bilo žal denarja.

Zopet so našli starca klečečega pred svetiščem.

Še le čez nekaj časa jih je opazil in modri, svetnik s hriba, kakor ga je bil krstil Mohamed v svojem srcu, se je obrnil, jih pozdravil z nepopisno sladkim smehljajem, je sprejel brez besede zahvale darove, stopil k Mohamedu in rekel:

»V veliko veselje mi je, ker te zopet vidim na tem svetem mestu. Vedi, da se mi je prerok ponovno prikazal in je odobril najin prvi razgovor. Prihodnji četrtek je naš najsvetejši dan, in tega je določil prerok, da ti razodenem skrivnost. Taka je volja prerokova.«

Svetnik s hriba je opazil Mohamedovo nestrpnost in ga je prosil za bakren novc. Ponovil je čudež in svečenik je skril ves blažen novo zlato zrno v globokem žepu pod haljo. Njegovo razpoloženje se je znatno dvignilo. Poslovili so se med prikloni in obljubili, da bodo v četrtek zopet prišli.

zadruga je pričela dobro poslovati ter je pripomogla našemu kmetu, da so jabolke dobile boljšo ceno in da si razni gospodje iz našega lepega sadja ne delajo norca. — V Spodnji Koreni je umrl Jožef Ivanuš, priden in dober mož, kateri je rad prebiral naše časopise. Svoječasno je bil skrben gospodar, sedaj je bil prevžitkar pri svojem sinu. Naj v miru počiva!

Zgornji Žerjavci. V globoki žalosti naznajamo tužno vest, da je gospod Fran Polanec, veleposestnik in vinogradnik, v starosti 51 let po kratki in mučni bolezni dne 15. t. m., spreviden s tolažili sv. vere, izdihnil svojo blago dušo. Kako zelo priljubljen je bil pokojnik, je pokazal njegov pogreb, katerega so se udeležili sorodniki, vsi sosedje, prijatelji in znanci. Zapušča žalujočo vdovo in štiri odrasle otroke. Naj počiva v miru!

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Na posledicah težkih poškodb pod kolesi tovornega avtomobila je umrl v ptujski bolnici v ponedeljek 17. oktobra obče priljubljen mož Martin Korent, kmet iz Črmlje. Nesrečnežu je bil zlomljen prsni koš, počila je lobanja in zlomljena je bila noga. Po silnih mukah v bolnici je čez nekaj dni moral zapustiti v najlepših letih do žalosti obupano ženo in tri nedoletne otroke. Želji domačih, da se pokopje na našem pokopališču, je bilo ustrezno. Umrlega so prepeljali na domači dom v Črmlje, odkoder se je vršil v četrtek dopoldne zelo lep sprevod k cerkvi in nato na pokopališče. Tega moža so res vsi radi imeli. O tem priča vseplošna žalost, ki je zavladovala v župniji, ko se je zvedelo o smrti tega zavednega moža. Bil je tako mirnega in lepega krščanskega značaja, da mu je kar nehote bil prijatelj vsak, ki ga je poznal. Vzglede je lahko mnogim z lepim družinskim življenjem. Kot sosed je bil zelo miroljuben in ustrežljiv kot malokdo; bil pa je tudi vnet naročnik in bravec »Slovenskega Gospodarja«. Žalujoci vdovi, otrokom in vsem ostalim kličemo in želimo: Nad zvezdami bo zopet svidenje! V miru počivaj, blagi mož!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Hvala Bogu, letos imamo v obilici lepega sadja, katero nima prave cene, ker bi radi razni prekupci zaslužili več kot kmet za pridelovanje. Letos vidimo, da je potrebna organizacija. Treba

bo ustanoviti zadrugo za vnovčevanje kmetijskih pridelkov, s katero homo lahko naravnost prodajali naše sadje in druge pridelke brez mešetarjev. Sosedje pri Sv. Martinu imajo svojo zadrugo, katera že posluje v zadovoljnost članstva in v veliko jezo raznih ljudi. — V zadnjem času so doneli zvonovi iz cerkvenih lin ter oznanjali, da je šla duša za dušo k svojemu Stvarniku. V Spodnji Koreni sta umrli Antonija Pulko in Antonija Zorko, obe na en dan. V Zgornji Koreni se je ponesrečil Rudolf Kurnik, star še le 26 let. Vozil se je na kolesu ter tako nesrečno padel, da je umrl na licu mesta. Bil je tihe narave, rad je čital »Slovenskega gospodarja«, »Kmetovalca« in knjige Mohorjeve družbe. V Žikarcu sta umrli mlad posestnik Goznik Franc in M. Kokol, posestnica in mati 6 otrok. Vsem naj bo zemljica lahka, Bog pa milostljiv sodnik! — Šolski upravitelj je odšel na Ptuj, njegovo mesto pa je prevzela vrila in požrtvovalna učiteljica Katika Švajger, katera poučuje že 25 let naše mlade Barbarčane. Dal Bog, da bi še mnogo let vzgajala naš mladi rod! — Imeli smo tudi več požarov in so bili nekateri posestniki hudo prizadeti. Večina pa je bila zavarovana pri naši domači Vzajemni zavarovalnici in je bil vsak s plačilom škode zadovoljen.

Breg pri Konjicah. Od srčne kapi zadet je nagloma umrl dne 22. oktobra zjutraj Anton Černec, prevžitkar na Bregu, v 79. letu. Dan prej je še bil čil in zdrav, drugi dan mu je že pel mrtvaški zvon. Počivaj v miru, dragi oče, na svidenje nad zvezdami!

Nova štifca pri Gornjemgradu. Pri nas so žalostno zapeli zvonovi, ko je umrl dne 12. t. m. ob 10. uri zvečer Jože Laznik, ki je bil vzor celi naši občini, kakor tudi za druge občine. Bil je tajnik Kmečke hranilnice in posojilnice v Gornjemgradu, tajnik pašniške zadruge in cerkveni ključar in pred leti tudi šolski načelnik. Za njim žaluje ne samo njegova družina, marveč tudi ljudje daleč naokoli. Bil je v resnici dober krščanski oče svojim otrokom, dober mož svoji ženi in dober sin svoji ljubeznivi materi, vsem dober svetovalec. Naj počiva v miru, blagi mož — družini in sorodnikom naše sožalje!

Sv. Jurij ob južni želi. V preteklem letu se je število umrlih kar za 4 zvišalo. Saj so že

skoro cel teden žalostno odmevali zvonovi. V sredo so jokali starši Zupanc; p. d. Čater, iz Črnlince pri pogrebu svoje šestletne hčerkice. Naslednji dan je bil pokopan 4 mesece star otrok vdove Labotar-Mulec, kateri je šele v juniju umrl mož, ki se je bil žalostno ponesrečil. V petek smo pa v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti Janeza Oset, p. d. Martinca, posestnika v Črnllici. Pokojnega so nad dve leti mučile razne bolezni. Sedaj je dobil še raka v grlu in je bila vsaka zdravniška pomoč brezuspešna. Previden s sv. zakramenti je dne 12. t. m. mirno v Gospodu zaspal. Kakor prej v svojem življenju, je še v težki bolezni rad uganjal šale in si lajšal svoje bolečine. Bil je več kot 25 let vedno zvest naročnik in čitatelj »Slovenskega Gospodarja«. Tudi nabožne liste je bilo vedno vidite v njegovi hiši. V bolnici je umrla v minulem tednu blaga žena Verce, mati g. Verceta, računovodje na tukajšnji Kmetijski šoli. Sveti naj jima večna luč! Preostalim naše sožalje!

Konjice. Zadnjič sem bil na trgatvi. Bilo je zelo veselo. Med raznimi pogovori, ki smo jih imeli, mi nekdo zastavi vprašanje, kaj je to: denuncijant. G. urednik! Kako bi mu vi odgovorili? Tuje besede razlagati je včasih težko. Toda jaz sem imel tokrat posebno srečo. Slučajno sem imel pri sebi »Novine«, list Slovenske Krajine, ki izhaja v Murski Soboti. Vzel sem ga iz žepa in rekel: »Tako vam bom razložil, kaj so to denuncijanti.« In prebral sem trgačem pri južini sledeči članek iz »Novin« z dne 25. septembra t. l.: Naše uredništvo je dobilo zanimivo vprašanje, da naj razložimo, kaj so to denuncijanti. Med ljudstvom se baje govori, da je dandanes mnogo denuncijantov in da se jih je treba varovati. Cel poslanec Pavlič je v belgrajskem parlamentu rekel, da imamo mi Slovenci mnogo denuncijantov. Kaj so torej denuncijanti in zakaj se jih je treba varovati? Denuncijanti, to so ljudje. Denuncijanti, to so taki ljudje, ki svojega bližnjega pred oblastjo po krivici ali pa po pravici zatožijo z namenom, da bi mu s tem škodovali, sebi pa koristili. Denuncijanti so bili že od nekdaj na svetu pri vseh narodih in bodo vedno ostali, dokler bodo hudobni ljudje na svetu. Denuncijanti so večinoma skoro sami hudobni in sebični ljudje.

Ta dan pa je le nekoliko omračil Mohamedu večer. Kljub temu, da se je krčevito branil, sta ga zapeljala pridigarja pred njegovo hišo in sta se kar sama povabila na večerjo.

Mohamed je bil radoveden, kaj da hoče dvojica v njegovem stanu. Ni ga mučila dolgo radovednost, ker Omar je začel:

»Mohamed, popeljala sva te k modremu in prepričana sva, da boš delil srečo z nama.«

Mohamed je takoj razumel, da hočeta imeti delež od zlata. Mrmral je in ugovarjal prav živahno:

»Ne, nikdar ne bom privolil, da bi se delila prerokova dedščina, da bi se raztepel le en sam prašek!«

Omar je vzrotil:

»Ako nama ne dovoliš deleža, se odpeljem takoj k modremu in mu bom razložil, kak skopuh da si. On je vendar rekel, da je zlato blažilo človeškega trpljenja. Ako bo pa čul, kak da si, bo vznemoljen zapustil Bombay, nas proklel in odnesel seboj skrivnost!«

Izgledi zanj niso bili nič kaj ugodni. Mogoče bi svetnik le verjel pridigarju in potem . . . Obotavlja in proti svoji volji se je udal.

Na drugi strani pa je bil Mohamed zelo vesel na prvi pogled zanj neprijetnega dogodka. Nekoliko nezaupanja je le še tičalo v njem. Nastop pridigarjev mu je bil jasen dokaz, da sta tudi onadva trdno prepričana o čudežu in o nepreglednem bogastvu za bodočnost. Popolnoma se je spravil z gostoma. Ko se je opravičil, da nima doma ne jedi in ne pijače, sta ga povabila seboj v kavarno — — —

V četrtek so bili zopet na svetem hribu, kjer so našli modrega v molitvi pred grobom. A tudi ta dan največjega upanja je prikrival Mohamedu presenečenje, ki je bilo zanj bridko, ker potrpežljivost ni bila njegova največja čednost. Svetnik s hriba je pričel:

»Otroci moji, na žalost gre korenina dragocene rastline askir h koncu. Morate znati, da je del skrivnosti, ker je korenina od rastline, ki raste začetkom monsuna (poletnega vetra). Allah bodi zahvaljen, čas je blizu, ne bo nam treba ča-

vil je sledi cele verige obmejnih naselbin, trgovska mesta in trdnjave, ki počivajo že nad 1000 let pod puščavskim peskom. Med razvalinami 2000 let stare obmejne trdnjave iz dobe kitajske Handy vladavine je izsledil dobro ohranjeno pošto postajo, ki je bila zgrajena za vršenje kurirske službe med obmejnimi utrdbami.

Mednarodni znaki na kolodvorih.

Mednarodne železniške uprave se pogajajo ta čas za uvedbo posebnih znakov na postajah, ki naj bi olajšali potnikom brez znanja jezika najdbo raznih železniških na-

Če vam kdo o kom pove, da je denuncijant, ogiblajte se ga, četudi ne veste gotovo, da je denuncijant, Narod, ki je moralno na nizki stopnji ali nepošten, ima navadno vedno več denuncijantov med seboj kakor pa pošteni narod. Po številu denuncijantov lahko sodimo moralno višino kakega naroda. O Italiji beremo, da tam dandanes skoro nihče ne upa javno ust odpreti. Tam nihče ne sme grajati vlade in njenega delovanja. Siromaštvo in revščina je velika, pa se nihče ne sme nad tem pritoževati. Vlada pobira od revnega ljudstva ogromne davke, nazaj med ljudstvo pa skoraj nobeden denar ne pride. Pa Bog varuj, da bi se ljudje zaradi tega kaj pritoževali! Vlada ima med ljudstvom vse polno svojih zaupnih ljudi, ki jim je preskrbela razne bogato plačane službe. Ti vladni zaupniki hodijo okrog in nategujejo ušesa, da bi kje kaj slišali od koga in ga lahko zatožili. Če nič ne poizvedo, si pa sami kaj izmislijo. Navadno ti zaupniki ali denuncijanti gledajo na to, da bi škodovali tistim ljudem, ki odkritosrčno povedo, da je to ali ono dejanje nepošteno ali državi in ljudstvu škodljivo. Velikokrat pa denuncijant koga po krivici zatoži samo zaradi tega, ker je drugi drugega mišljenja in prepričanja kakor pa on. To je delo denuncijantov. Kadar denuncijanti koga spravijo ob službo, tedaj pogosto radi naredijo zelo sveti in nedolžni obraz in se držijo tako, kakor bi se to zgodilo brez njihove vednosti in celo proti njihovi volji. Sladko hodijo okrog ljudi in sesajo iz njih, če bi kje kaj mogli za sebe dobiti in odnesti višjim na nos. Denuncijanti so 'zmeček vsakega naroda. Pošteni človek rajši pljune pred njim, kakor pa da bi se že samo z njegovo bližino zamazal. — Ko sem končal, so rekli trgači: »Zdaj pa vemo vsi, kakšno pleme je to.« In zopet so odšli veseli na svoje delo, jaz pa jo sem mahnil preko vinogradov proti Konjicam. Čim bolj sem se bližal trgu, tem bolj žive so vstajale pred menoj misli o — — —

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

Vojaške zadeve.

Vojnica. — M. N., Slivnica pri Celju. — Vprašate, če ste dolžni plačevati vojnico, da si ste se onesposobili radi bolezni, dobljeni med vojno. — Le na podlagi dokaza o nenamerni onesposobitvi med vojno Vas lahko oprostitjo plačevanja vojnice. V Vašem slučaju pa prošnja ne bo imela uspeha, razen v slučaju, da ste radi bolezni onesposobni za vsako pridobitno delo in ne plačujete več kot 120 D neposrednega davka. V tem slučaju vložite prošnjo za odpis vojnice, kolkovano z 20 Din na pristojno davčno upravo.

Superrevizijski pregled. — D. M., Sv. Jurij ob Ščavnici. — Vprašate, kedaj bo superrevizijski pregled v Ljubljani in če lahko nečak v slučaju sposobnosti še isto leto zadosti vojaški dolžnosti. — V slučaju usposobitve po pregledu naj zaprosi za takojšen nastop kadrovske službe pri pristojnem vojaškem okrožju s 5 Din kolkovano prošnjo. O dnevu superrevizijskega pregleda bo Vaš nečak obveščen po prejemu poziva.

Hranilec, odsluženje roka. — V. J., Sladka gora, Poljčane. — Vojaške službe ste oproščeni kot hranilec, želite pa odslužiti rok vojaške službe radi poznejšega sprejema v državno službo pri policiji. — Oseba, radi katere ste oproščeni vojaške službe kot hranilec (oče, mati), naj pri županstvu na zapisnik izjavi, da ji kot hranitelj niste potrebni. Županstvo bo prijavilo vojnemu okrožju radi dostave poziva. Pripomnimo pa, da lahko zaprosite že sedaj za sprejem v državno službo, kot prilogo o zadostitvi vojaškega roka pa priložite hranilčevo uverjenje.

Mornariška podčastniška šola. — I. T. M. — Vprašate za sprejemne pogoje k mornariči. — Rok za vložitev prošnje za sprejem v mornariško podoficirsko šolo, ki traja 2 leti in zahteva starost od 17 do 21 let, je potekel s 1. oktobrom t. l. Šolanje bo ponovno razpisano šele prihodnje leto.

Divizijska artilerija. — Š. K., Črešnjevca p. Vojniku. — Vprašate, v katerem kraju je divizijska artilerija, za kar ste bili usposobljeni pri rekrutovanju. — V katerem kraju boste odslužili Vaš kadrovski rok, nam ni znano, obstoja pa divizijska konjička artilerija v Subotici in Smederevski Palanki.

Oprostitev kadrovske službe kot hranilec. — J. H. L. — Oče, 53 let star, plačuje do 120 Din neposrednega davka, mati, 43 let stara, je za delo nesposobna. Vi ste edini hranilec v zadrugi, kako doseči, da boste oproščeni služenja v kadru? — Nabora naj se udeleži tudi oče. Če nimate davčnega predpisa nad 120 Din in v slučaju ugotovitve, da je oče za pridobitveno delo nesposoben, boste oproščeni vojaške službe po dokazu županstva, da ste res edini hranilec nesposobnih družinskih članov.

Pilotska podoficirska šola. — A. K., Štrigova. — Tudi Vam niso poznani sprejemni pogoji za to šolo, da si je bilo vse to že objavljeno v »Slov. Gospodarju«. Za letos je šolanje v pilotski podčastniški šoli izključeno, ker je čas za vložitev prošnje potekel.

Poziv na odsluženje. — A. P. iz Šal. — Ste bili potrjeni v vojake leta 1931. Spomladi poziva za odsluženje niste prejeli, kedaj boste pozvani? — Če niste doslej bili pozvani, boste prejeli poziv za odsluženje roka prihodnje leto. Letos bodo pozvani v novembru le oni, potrjeni za neborce in za vazduhoplovstvo.

Poziv na odsluženje k artileriji. — K. V. v Borejcih pri Ljutomeru. — Isto kakor zgoraj za A. P. iz Šal.

Dr. Franc Mišič.

Sv. Križ nad Belimi vodami.

To, kar danes imenujemo Sv. Križ nad Belimi vodami, na strmi visoki gori in skali nad napetim klancem znamenita romarska cerkev, vsa razsvetljena in polna svetnikov, romarjev in čudežev, z vsem, kar spada k samotni slovenski cerkvi, zlasti romarski, s sijajnim razgledom, segajočim na vse 4 strani daleč na okoli in visoko gori prav do nebes, se je nekaj med domačim ljudstvom imenovalo Oslica. Tedaj na njej ni še bilo nobene zidane cerkve, nobene lesene cerkvice, niti ne priproste kapelice. In če bi nemo kamenje, površje in osrčje tega ostro iz-

prav. Doslej so se uprave sporazumele za naslednje znake: vprašaj kaže informacijski urad, odprt kovčeg carinarnico, ročni kovčeg garderobo, stol čakalnico, z vilicami prekrižana žlica restavrator, velika pušica izhod, trije novci menjalnice, zapečaten pisemski ovitek pošto, roka, ki kaže na lokomotivo, dohod na peron, s palico prekrižan dežnik pa shrambo za najdene predmete.

Ali veš,

da so v Italiji napra, vili stroj, ki pšenico zmelje, moko zmeša s potrebnimi dodatki, iz obličji krušne hlebe in

kati dolgo na prve poganjke. Brez te rastline je spremenjenje bakra v zlato izključeno in radi tega pač moramo nekoliko potrpeti.

Mohameda je zaskrbelo, da bi se mu skrivnost ne izmuznila. Najbolje bi pač bilo, ako bi imel modrega stalno pri sebi in povrh bi še lahko nadziral njegovo občevanje. Z globokim vzdihom se je komaj premagal.

»Sveti mož, ti rabiš prenočišče. Prestar si, da bi nočeval neprestano pod milim nebom, lahko bi se našel vseh mogočih bolezni in še umrl pred časom, kakor ti je odločeno. Ako bi se zadovoljil z mojo skromno streho...«

»To je misel, s katero te je navdahnili pre-rok. Prav imaš, hladen ponočni zrak ne prija starcu. Noč je čas angela smrti... Mi lahko govorimo povsem mirno, kar moraš znati in kar bi rad zvedel.«

Mohameda je popadla tolika dobrosrčnost, da je povabil celo oba pridigarja k sebi. —

Z modrim se je naselil nemir v sicer tako mirno Mohamedovo hišo.

Lepega dne je sedel svetniški gost na verandi, mimo sta prišla dva romarja: starejši mož, ki se je upiral ob ramo majhne deklice. Oba sta zgledalo revno. Zibala sta se mimo hiše in nenkrat je zaklicalo dekletce:

»Oče, tam le gori sedi svetnik, katerega iščeval.«

Deklica je pokazala na modrega na verandi Mohamedove hiše. Romar je pomežikal in globoko pozdravil:

»O veliki, dobri in sveti mož!« je zaklical s tresočim glasom, »priromal sem semkaj nekaj sto milj, samo da bi našel tebe. Poveljujem pre-roka, ki me je popeljal pred tvoje obličje. Podari mi 2000 rupij, dva od mojih otrok se hočeta poročiti. Ne posedam ničesar. Pomagaj mi, moja zahvala ne bo poznala mej.«

Njegove prošnje in tožbe so bile pretresljive.

Modri je klical pridigarja. Nobeden se ni odzval, nista bila doma. Pozval je Mohameda, ki je prišel.

»Kie sta oba propovednika?«

oblikovanega holma moglo izpregovoriti, bi nam moglo pripovedovati samo, kako so v pradavnih dobah naši poganski pradedje tamkaj v senci košatih in duhtečih lip na enostavnih žrtvenikih žrtvovali krvave in nekrvave žrtve najvišjemu izmed bogov Svetovitu, bogu solnca, toplote, ljubezni in življenja. Pravi pragozd je visel tedaj in še dolgo pozneje na njenih strmih, prepadajočih obronkih ter je pokrival Oslico od njenih nog preko njenih krizanih ramen do njenega vrha in do njene glave. Če pa danes prideš iz Mozirja, tega bisera Gornje Savinjske doline, na Šmihel, solnčno in prijazno vasico, pod skalnatimi Goltmi, pa se ozreš v severo-vzhodni smeri proti podolgovatemu, obritemu, hrbtu zapadnega Pohorja, takoj zapaziš ter razločno spoznaš vrh strmega skalnatega keblja veličastno našo slovensko cerkev: Sv. Križ nad Belimi vodami.

Vozna pot in skrite, le domačim neugnancem znane mehke stezice sredi grmovja in gostega, nizkega mladja, ki vodijo skoz zasenčene, temne jarke in hladne zelene hoste od Šmihela tjakaj, nekaj časa globoko navzdol, potem pa visoko navzgor, ob glasno in neumorno žuborečih studencih, ob Belih vodah in ob poskočni, na postrvih in drugih ribah, na žagah in mlinih bogati Ljubiji, odkrivajo in razkazujejo presenečenemu popotniku idilo za idilo, vsako polno poezije, basni, pravljic in legend, ki jih je vse ustvarila gibčna in zdrava neusahljiva ljudska domišljija, da se sedaj kot sicer že venec venec obdajajo in spremljajo tajinstveno šelestenje smrečnih vršičkov od ene cerkve do druge, od cerkvice Sv. Mihaela nad Mozirjem do romarske cerkvice Sv. Križa n. Bel. vodami.

Pot gre sprva mimo dveh lepih kmetij, mimo Rženičnika in mimo Žlebnika. Skozi gozdiček, ki počiva v nemočenem miru in pokoju pod Rženičnikom, po noči ne smeš hoditi. Obleden v črno, resno, meniško haljo sedi tam nepoznani tuji duh in straši; sklepa

roke k pobožni molitvi, pa ti gleda tako strašno srepo v oči, da se moraš ustrašiti in ustaviti, pa koj zbežati, ako bi hodil v temni in črni noči tod mimo. Brž pod Žlebnikom pa se lahko mirno ustaviš in počivaš, posebno v vročih poletnih dneh. Tu izvira hladen, bister studenec, kojega vode so blagoslovljene, posvečene in svete, tako da črpaš iz njih, če jih piješ, zdravje in srečo za življenje na tem in onem svetu; saj jih je blagoslovil tod blodeči škof v zahvalo, da so mu pogasile hudo žejo in ga tako rešile smrti. Tudi neka arkadejska poezija tu še prepeva, neko staro kladivo še udarja in neka žaga še enakomerno bije zadnjo uro brunom in hodom z visoke mozirske planine; v hišici na desno pod Žlebnikom je imel oče mozirskega pesnika Vodovnika kot kolarski mojster svojo delavnico, izmed njegovih sosedov pa je bil eden žagar, drugi pa je imel majhno fužino, v kateri pa je z utripanjem njegovega srca tudi glasno jekleno kladivo že davno utihnilo.

Kmalu nato si v senčnatem ozkem jarku, ki si ga je spretno izkopala in izdolbla izpodgoltska Ljubija, da more čimpreje in čimhitreje do srebrne Savinje pod Mozirjem. V kamnu, ki leži v njeni izprani rebri sredi vozne poti, gleda še danes vidne stopinje Matere božje; na visoki in vrtoglavi skali nad potjo in jarkom pa sedečo, okamenelo pastirico. Na svojem potovanju je prišla Marija z Jezuškom v naročju tudi v ta zapuščen, a prelesten planinski svet; ni vedela, ne kod in ne kam. Pa je vprašala mlado pastirico, ki si je, sedeč na strmi, visoki skali, česala svoje lepe, dolge lase, kje bi mogla najti kako zavetišče. Oholo odgovori pastirica in celo sramoti Marijo. Tedaj reče Mati božja: »Iz kamna je tvoje srce in v kamen se naj spremeniš tudi ti! Še le ko bodo pastirji, pastirice in njihove črede klečale okoli mojega sina na gori, ko bodo tam zgradili božji hram in bo v njem pel novo mašo novomašnik iz Tvoje ro-

du, da bosta njegova pesem in njegova molitev presunili Tvoje trdo srce, boš rešena in Ti bo vrnjeno zopet življenje.«

To je bilo in človek, ki tod potuje, ne ve, kako dolgo bo še zakleta in okamenela nesrečna deklica in pastiričica, kajti nihče ne pozna ne njenega doma, ne njenega rodu.

Na stari gori, nekdanj Oslica imenovani, pa še stoji cerkev, lepa, visoka, bela in ponosna, cerkev Sv. Križa nad Belimi vodami. V onem pragozdu, ki je nekoč pokrival Oslico do vrha, so bili namreč pastirji našli leseno razpelo, pritrjeno ob staro dvojnato smreko. Stesali so tam sprva leseno kapelico; potem pa je pobožno ljudstvo tu zgradilo lepo cerkev. A rod in hiša neusmiljene pastirice sta še vedno neznan in pozabljen; ni še bilo novomašnika iz njenega rodu, ki bi v cerkvi Sv. Križa nad Belimi vodami pel svojo novo mašo; in tako čepi brezsrčna pastirica še vedno na sivi strmi skalnati steni nad potjo vsa iz kamna od nog do glave; na poti sami pa še vedno leži kamen s krvavečimi stopinjami Matere božje.

Kako dolgo še? Da bo lepih pravljic, sveže poezije in našega krasnega gorskega sveta konec.

Raznoterosti.

O mesecih. Človek bi mislil, da mora imeti po vseh pravih najmanj dni zadnji ali pa prvi mesec v letu. Zakaj neki ima najmanj dni baš drugi mesec? Pri starih Rimljanih se je začelo leto s 1. marcem. Marec je bil 1. mesec v letu. Zato se je moral februar kot zadnji mesec zadovoljiti s številom dni, kar jih je še ostalo, torej v navadnem letu 28, v prestopnem pa 29 dni. Da je bil marec res prvi mesec v letu, nam pričajo tudi latinska imena mesecev, ki jih rabijo še zdaj romanski, germanski in večina slovanskih narodov, pa tudi Madžari in drugi. Septem

»V mestu. Kmalu se bosta vrnila.«

»Sedaj moraš pač ti priskočiti na pomoč! Ta le na cesti pod hišo je res siromak. Slišal si gotovo tudi ti njegove prošnje. Poznam ga, ne smemo ga odpustiti praznih rok. Trenutno nimam dovolj askir zelišča, da bi lahko spremijal baker v zlato. Brat, moraš mi dati denarja. Gre le za malenkost — Mohamed je ugovarjal — prerok mi je razodel, da si bogatin.«

Te besede so potrle svečenika. Hitro je razlagal:

»Nimam toliko denarja.«

»Nimaš, prerok mi je povedal!«

»Nimam ga pri roki, je odnehal.«

»Pošlji ponj!«

»Ne, rajši prodam nekaj dijamantov.«

»Stori to in sicer takoj!« je zapovedal modri in je nagovoril dobrohotno berača: »Potrpi trenutek. Pomagano ti bo.«

Mohamed je bil v nepopisni zagati, švigali so mu pomisleki po glavi. Misel, da bi se naj ločil denarja v banki, je bila zanj nekaj strašnega.

Pomišljal je nekaj časa in stekel na trg. Že pri vhodu v ulico je zadel na moža, na starikavega mohamedanca, nosil je dolgo brado, oči so mu bile obsenčene od mogočnih obrvi.

»Kupujem dijamante, bisere in dragulje!«

Mohamed se je razveselil ugodne priložnosti, saj mu je hotel odkupiti tujec dragocene kamne, obrnil se je takoj do tujca in silil na zaključek kupčije. Za dijamante je prejel polovično ceno, komaj 2000 rupij. Tekel je nazaj brez dostojanstva, pridigarja sta se že mogoče vrnila in govorila z modrim. V resnici pa je bil čudodelnik sam, sprejel je denar in ga položil v roko prosjaka. Siromak je preobložil čudotvorca in Mohameda z blagoslovnimi izreki in odšepal.

Na večer je povzel modri besedo:

»Blíža se čas, ko bom lahko poiskal askir. Baš dobro je, da si zagotovimo Allahovo pomoč. Jutri bomo romali na Mama Hajani in tamkaj prosili preroka in svetnika, da naklonita milost našemu podjetju.«

(Dalje sledi.)

jih speče — vse to v 20 minutah;

da potrebuje mlad ptiček dnevno za hrano najmanj množino, ki tehta toliko kakor polovica njegovega telesa;

da cvetejo v polarnih krajih cvetlice samo v barvah: rumeno, belo in purpurno;

da so imeli Nizozemci za dobe vojen za neodvisnost zasilni denar iz usnja;

da so imeli odpadki pri brušenju dijamanta »Regent« vrednost čez 2 milijona Din;

da znajo Kitajci vlivati zvonove iz litega železa, ki imajo silno daleč slišen zvok?

ber, pri nas deveti mesec, je bil pri Rimljanih sedmi in se je torej imenoval september. Oktobar je bil osmi, november deveti, december deseti. Julij je imel prvotno tudi ime samo po vrstnem redu, imenoval se je quintilis, to se pravi peti, avgust je bil sextilis, šesti. Šele pozneje so ta dva meseca prekrstili, prvi je dobil na čast Julija Cezarja ime julius, drugi pa po cesarju Augustu ime augustus.

Zlati zaklad ob Baikalskem jezeru. Iz sovjetske Rusije poročajo, da se je posrečila izsleditev bogatega zlatega zaklada, ki je bil svojčas pogreznjen v Baikalsko jezero. Zgodovina prevoza tega zlata je prepletena z zanimivimi in krvavimi dogodki. Leta 1904 so bile poslani večje količine zlata iz osrednje Rusije v severno Sibirijo. V pričakovanju vojne z Japonsko so namreč izpraznili trdnjave in mesta ob sibirski morski obali. Vse zaloge zlata so spravili najprej v osrednjo Rusijo. Ker zlato tudi tukaj ni bilo varno pred napadi, so ga hoteli prepeljati v severno Sibirijo. Sestavili so kozaško karavano, ki bi naj oskrbela prevoz. Med najstrožjo tajnostjo je prekoračila karavana Baikalsko jezero. V bližini jezera so bile tedaj številne in razsežne kazenske kolonije. Eni kazenski bandi se je posrečilo, da se je dokopala do orožja in je napadla čisto nepričakovano in iz zasede prevoznike zlata. Ti napadalci so pobili kozake, oropano zlato so spravili v čolne, da bi ga spravili lažje na varno. Pri hudem razsajanju viharja na Baikalskem jezeru so se z zlatom preobloženi čolni prevrnili in zlato se je pogreznilo na dno. Roparji, ki so si komaj oteli golo življenje, so si natančno začrtali mesto nesreče, da bi se lotili kedaj pozneje dviga zaklada. Carska vlada se je trudila, da bi izsledila potopljeno zlato, a vsi poskusi so bili zaman. Pred nekaj meseci se je javil v Moskvi mož pri drž. banki, ki je izpovedal, da mu je izdal eden od v inozemstvu živčih kaznjencev napadalcev mesto, kje ravno mora počivati zlato na dnu Baikalskega jezera. Sovjeti so poslali na označeni kraj potapljače, ki so začeli preiskovati na risbi označeno dno jezera. Res so tudi že našli večje količine zlata in ga spravili na površje. Lotili so se dvigalne akcije s polno paro in kmalu bo izgubljeno carsko zlato romalo v blagajne sovjetskih komisarjatov v Moskvi. Vrednost potopljenega zlata znaša več milijonov dolarjev.

Najbolj redka zbirka denarja. Kmalu bode prodana neprecenljiva zbirka redkih zlatnikov. Zbirko je ustanovil pokojni Giovanni Morosini. Našli so jo skrbno spravljeno v zaboj na podstrešju v Elmhurstu, kjer je bil družinski sedež Morosinijev v Riverlake v Združenih ameriških državah. Do odkritja je prišlo, ko je umrla letos februarja gđc. Giulia Morosini, zadnja lastnica zbirke. Ogromno zlato premoženje bodo prodali v Njujorku na javni dražbi. Zaklad so odkrili, ko so delali vršilci oporoke inventuro. Ker pa se jim niti sanjalo ni, kako vrednost da predstavlja zlatnina, so spravili zaboj izpod podstrešja v klet. Morosini-

jeva zbirka zlatnikov vsebuje redkosti, katerih že pred 50 leti ni bilo več dobiti. Najbogatejše je zastopan v zbirki italijanski del, v katerem so shranjeni najbolj redki beneški novci, saj rodbina Morosini izhaja iz Benetk, in njeni člani so igrali v zgodovini beneške republike važno vlogo do 16. stol. Omenjene zbirke ni nikdo več videl že dobrih 25 let. Zbirka ne hrani le zlatega denarja, ampak razne zlate medalje beneških držav in papežev, katere so bile podarjene imenitni in za služni rodbini Morosini. Sploh je zastopan v zbirki vsak zlatnik, ki je bil kovan na svetu od začetka srednjega veka naprej do danes. Želeti bi pač bilo, da bi prišla ta tolikanj popolna in redka ter dragocena zbirka zlatnikov v poklicne roke premožnega strokovnjaka ali muzeja, sicer bodo raznesli špekulanti posamezne redkosti po cellem svetu in pri tem bodo zaslužili na lahek način težke milijone.

Potegavščina s svinjami. Nek francoski časopis je beležil zadnje dni smešno dogodbico živinorejca v Normandiji, ki je najel težke denarne svote za napravo zelo velike svinjske farme, v resnici pa je zabil denar s prirejanjem veselih pojdin. Mesto da bi posedal več tisoč svinj, jih je imel komaj 100. Da bi pa preslepil svoje upnike, ki so obiskali nekoč njegovo farmo, se mu je rodila uprava izvirna prevara. Deset gospodov, ki so mu posodili denar, se je pojavilo lepega dne na posesti svinjerejca in so čakali, da bo pustil korakati bolj naglih korakov mimo gospode. Gospodje so bili zadovoljni s predlogom in kmalu za tem je res defiliralo mimo njih 100 prav čednih komadov. Komaj je zginil prvi svinjski polk, je že puhal drugi stoglavi mimo. S časom pa se je zdelo enemu od upnikov čudno, da je bil pri vsakem regimentu zastopan posebno značilno in enako šekast pusek. Opazoval je natančneje prašičjo parado in kmalu je dognal, da so defilirale že celo uro mimo gospode ene in iste svinje. Pastirji so jih gnali za hišo in od tamkaj zopet mimo zadovoljno se smehljajočih upnikov. Svinjskega farmerja so vtaknili pod ključ radi goljufije, a je izjavil ob nastopu kazni, da ne obžaluje, kar je zagrešil, saj je živel dobro leto z denarjem svojih premožnih zalagateljev kot velik in imeniten gospod.

Največja šola na svetu. Največja šola na svetu, ki tvori sama zase majhno mesto, je v mestu Milwaukee v

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, rahlitsu in škrofulozi, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapreke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Planinka čaj

Bahovec je potreben mladim in starim za čiščenje krvi in proti slabi prebavi.

Zavitek Din 20— v apotekah. 841

Združenih ameriških državah. Poduk po dnevu obiskuje 12.000 učencev, večerno šolo pa 9000. Nastavljenih je na zavodu 237 učiteljev. Šola poseda svojega lastnega peka, knjigotržca, tiskarja, brivca, slikarja in elektrotehnikarja.

Ptica selivka kot rekordni letalec. Med najbolj izredne ptice selivke spada gotovo severna lastovka. Te ptice, ki izborna letajo, saj preletijo v eni uri nad 200 km, prebijejo vsako poletje, kakor je ugotovil ameriški opazovalec B. Becker, v pokrajinah in na otokih v bližini severnega tečaja. Nekatere so opazovali celo 7 stopinj oddaljeno od severnega tečaja. Tamkaj gnezdiijo ter vzgojijo svoje mladiče. Vendar je poletje v teh širinah prekratko, lastovke se morajo podati že po 14 tednih in sicer navadno 25. avgusta, proti pokrajini ob južnem tečaju, kjer prične poletni čas, kakor hitro preneha ob severnem tečaju. Severne lastavice preletijo na tisoče kilometrov in vendar pogodijo vsako leto kraje ob severnem in ob južnem tečaju.

Pri krstu utonila. Duhovnik domače verske občine baptistov (krščevalci — krščanska krivoverska ločina) in njegov k krščanstvu spreobrnjeni krščenec sta utonila v reki, kakor poročajo iz Durbana v Afriki. Da bi krščenec prejel krst, sta se podala oba do vratu v vodo in to na mestu reke, ki je znana radi globokih tolmunov. Baš na istem mestu je že utonilo poprej nekoliko kopalcev. Pri drugem obrednem potapljanju pod vodo je izginil najpoprej krščenec in kmalu za njim še duhovnik. Zašla sta v 7 m globoko luknjo in se nista več prikazala iznad vode. Dve uri za tem so potegnili iz tolmana oba utopljenca. Je že bolj pameten krst z oblivanjem kakor s potapljanjem!

Ura brez kolesja. Kaj vsega ne iznajdejo na svetu! Človeku niti na miles ne pride, s kom se ljudje pečajo. Ne

SKRIVALNICA.

Kje je zajec?

Dober apetit

Vam želimo. Ako pa želodec ne bi bil v redu, ako Vam prebava ne bi bila takšna, kakoršna bi morala biti, ako imate občutek prenapolnjenosti v želodcu, tedaj malo Elsa Švedskih kapljic! To

pomaga, izvrstno prija in Vi se prav hitro zopet počutite ugodno. Večkratni nastop glavobola, pomanjkanje apetita, kolcanje, občutek zoprnosti do jedi, stalno nerazpoloženje in osobito neredna stolica, vse to so znaki pokvarjenega zdravja prebavnih organov. — Elsa Švedska tinktura (Švedske kapljice) s svojim finim aromatičnim okusom izredno

ugodno deluje na želodec, na apetit in prebavo. 2 steklenici Din 50.—, 4 steklenice Din 92.— z omotom in poštino pri lekarnarju: Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341 (Savska banovina).

Odobreno od Minist. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

davno so listi poročali, da se je posrečilo nekemu inženjerju izumiti uro — brez kolesja. To uro poganja četvero vrtečih se magnetskih plošč. Ena teh

plošč se zavrti enkrat v sekundi, druga enkrat v minuti, tretja enkrat vsako uro, četrta pa zavrti kazalec za ure po dvakrat v 24 urah.

Jezuitje v Mariboru.

Dne 10. oktobra je minulo 175 let, kar so prišli prvi jezuitje v Maribor; sam takratni mestni svet jih je slovesno sprejel. Na Glavnem trgu so nakupili hišo grofa Kuenburga, kjer je danes bogoslovnica, in zraven še pet drugih hiš. Pomenljivo je za tiste čase, da je solnograški nadškof, pod katerega pastirsko oblast je takrat spadal Maribor, dal dovoljenje pod pogojem, da med očeti, ki se tu naselijo, morata biti vsaj dva Slovenca.

Toda jezuitom je bilo takrat usojeno v Mariboru le kratko delovanje. Leta 1773 je bila namreč »Družba Jezusova« sploh razpuščena in tako je moral prenehati tudi mariborski zavod. A v Mariboru nastavljeni jezuitje so po razpustu kot svetni duhovniki večinoma ostali tu, oskrbovali slovenske pridige v Alojzijevi cerkvi in poučevali na gimnaziji.

Dasi pa je jezuitski zavod v Mariboru trajal le kratko časa, vendar je zapustil časten in trajen spomenik v našem mestu. Zlasti v treh rečeh so si pridobili zasluge, ki jih moramo še tudi dandanes mi ceniti: 1. Leta 1758 so otvorili gimnazijo, ki je po razpustu družbe postala državna in še dandanes obstoji. Kaj pomeni ta zavod za naše kraje, se e da lahko dopovedati. 2. Leta 1767 do 1769 so postavili lepo in prostorno cerkev sv. Alojzija, ki spada med najznamenitejše stavbe mariborskega mesta. Načrt za to cerkev je napravil njih rektor p. Peter Holy, rodом Belgijec, visoko izobražen mož. 3. Jezuitje so gojili v mestu slovensko dušno pastirstvo. Jezuitje so se

namreč povsod ozirali na jezik ljudstva dotičnega kraja. Zato je škoda, da se niso mogli že prej naseliti kje na Spodnjem Štajerskem, ker bi bili nedvomno mnogo storili tudi za slovensko ljudstvo.

Časovne razmere so zatrle stari zavod, a njegovih trajno veljavnih del niso mogle razdreti. Pred našimi očmi pa vstaja sedaj nov zavod Jezusove družbe. Prihodnjo nedeljo dne 30. oktobra, na praznik Kristusa Kralja, bo prevzvišeni nadpastir dr. Andrej Karlin slovesno vpeljal očete jezuite v njihovo novo »rezidenco« v Mariboru na desni strani Drave, v bližini Tržaške ceste, ter blagoslovil hišo z začasno kapelo. Slovesnost se začne ob 8. uri. Zavod s kapelico bo posvečen presv. Srcu Jezusovemu. Očetje bodo pomagali v dušnem pastirstvu in pri ljudskih misijonih. Žetev je velika, delavcev pa je malo, zato hvalimo nebeškega Očeta, da nam je poslal novih delavcev.

Če primerjamo začetek starega zavoda z začetkom novega, je precejšnja razlika. Stari mariborski jezuitski zavod so postavili z zapuščino umrlega jezuita p. Adalberta iz premožne grofovske rodovine Purgstall, novi zavod pa se postavlja — na dolgove. Naj pa mu pomaga vinar uboge evangelijske vdove, na katerem je več božjega blagoslova, kakor na grofovskih zapuščinah!

Naj tedaj nova ustanova sv. Ignacija tukaj ob Dravi prospeva v čast Bogu in v blagor ljudem, ki so dobre volje!

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Organizirana banda požiga cerkve na Španskem. Dobro organizirana in z avtomobili opremljena tolpa je požgala na Španskem v San Sebastianu cerkev, ki je hranila neprecenljive vrednosti. Žrtev podtaknjene požara bi bila postala tudi cerkev v Enciji, a so gasilci ogenj še pravočasno pogasili.

Pisatelj Fran Milčinski umrl. Dne 24. oktobra je umrl v bolnici v Ljubljani znani slovenski mladinski pisatelj Fran Milčinski. — Blagopokojni se je rodil leta 1867 v Ložu in je bil po poklicu pravnik. Slava njegovemu spominu!

Pogorela je domačija Marije Fridl na Hajdini pri Ptuj. v nedeljo dne 23. oktobra. — Vzrok požara je neznan, zavarovalnina prav malenkostna.

V toliki starosti si hotela sama končati živ-

ljenje Urša Kuhar iz Grajenščaka, občina Vurberg. 82letna užitekarka je iz samomorilnega namena skočila v Dravo. Ker Drava tam kaj ni bila globoka, so starko rešili in jo spravili v ptujsko bolnico.

Požar v Radvanju pri Mariboru. V nedeljo zvečer je podtaknjen ogenj uničil posestniku Rotu v Radvanju na travniku 5000 kg slame.

Avstrijski osební avto je povozil v nedeljo na Bregu pri Ptuj tesarja Franca Pieterška in mu zlomil desno nogo.

Slomšekova proslava pri Mali Nedelji. V nedeljo dne 23. oktobra je priredilo Slomškovo prosvetno društvo Slomškovo proslavo. Bila je veličastna. Natančnejše poročilo objavimo v prihodnji številki.

RAZSTAVA PERUTNINE IN SADJA V MARIBORU.

V okviru »Mariborskega tedna« se vrši od 5. do 7. novembra t. l. v verandi »Unionske« dvorane — pri Götzu — razstava, ki jo priredite tukajšnji zadrugi za rejo perutnine in izvoz sadja.

Priglasilo je doslej že prav lepo število zavodnih gospodarjev in gospodinj najboljših in najlepših peteline in kokoši štajersko-zagorske in sulmodolske pasme za to razstavo, ki bo najpoučnejša izza preteklih 20 let.

Razstavljeni bodo namreč tudi razni predmeti, kakršnih se poslužujejo novodobni perutninarji v tu- in inozemstvu. Takih priprav za uspeh v perutninarstvu ni bilo doslej videti na nobeni razstavi niti v Mariboru niti v Ljubljani.

Ob tej priliki se bodo vršila v nedeljo dne 6. novembra dopoldne tudi razna zanimiva in koristna predavanja.

Dovoljena je četrtinska vožnja po železnici. Vstopnina za obisk razstave je razmeroma nizka.

Gospodarji in gospodinje, mladeniči in mladenke! Ne zamudite redke prilike, da si utegnete na podstavi tega ogleda izboljšati dohodke iz kurjereje in sadjereje!

Gobe čiste zdrave, belo blago, zelo

dobro posušeno, zeleno pod glavo odstranjeno, kupi po najboljši ceni I. Kassowitz, Maribor, Meljska cesta 28 I, vrata 5. 1111

Prodaja poceni hiša v Spodnjih Hočah št. 58 pri Mariboru. 1162

Sprejme se oženjen hlapec in dekla na srednjem posestvu. Ponudbe na naslov K. Liebwald, Sv. Anton v Slov. goricah. 1163

Rabljene Singer šivalne stroje od 500 Din naprej z garancijo prodaja mehanična delavnica Rupert Draksler, Vetrinjska 11. 1166

Preklic. Podpisani Cvitko Martin, posestnik in tesar, Dol. Prekopa, preklicujem in obžalujem vse neresnične vesti, ki sem jih širil o Kosmosu Ivanu, cestnemu nadzorniku v Krški vasi, ter o Vukčević Mariji, posestnici v Globočicah, kot dobavitelji. Krško, dne 15. 10. 1932. Cvitko Martin. 1149

Prodaja cirkularno žago na ročni pogon. Iv. Nežman, Sv. Barbara pri Mariboru. 1159

Lepo posestvo 7 oralov v Savinjski dolini se prodaja. Naslov v upravi lista. 1161

Sprejem enega vajenca. Ciril Lovec, čevljar, Maribor, Glavni trg 7. 1157

Pozudba. Dva rudarja, zaposlena v Franciji, samostojna, stara 25 in 27 let, z gotovino, Jurij 25.000, Ignac 30.000 Din, želita resnega znanja z poštenima deketama z kakšnim posestvom, naj takoj pišeta na upravo lista pod »Bodeš srečna«, Jurij, Ignac. 1158

Sadno drevje, v jeseni sajeno, doseže vegetacijo za eno leto vnaprej. Naročite takoj pri: »Drevesnica Rosenberg«, Maribor, Tržaška cesta 64, kjer dobite prvovrstna drevesca vseh vrst po znižanih cenah. 1132

Predno si kupite pletenine, Vam priporočamo, da si ogledate bogato zalogo najprejnejše pletenine lastnega izdelka po najnižjih cenah: Strojna pletilnica, A. Pongračič, Celje, Gosposka ulica 2. 1101

Sv. Trojica v Slov. gor.

Lepo posestvo v bližini tukajšnje cerkve, pripravno tudi za obrtnika, je pod jako ugodnimi pogoji na prodaj. Sodnijska dražba se vrši v soboto dne 29. oktobra 1932, ob 10. uri dopoldne na okrajnem sodišču pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. 1164

Prodani malo posestvo v Belipotok, F. Špan,
Podplat. 1160

Požar mi je dne 23. avgusta 1932 uničil v Vurmatu veliko gospodarsko poslopje s premičninami in zalogo krme. Zgorelo je tudi nad 70 ovac. Po glavnem zastopniku »Vzajemne zavarovalnice« g. Franju Žebotu v Mariboru sem zavaroval meseca avgusta 1930 pri »Vzajemni«. Dasiravno sem bil zavarovan komaj dve leti, mi je »Vzajemna zavarovalnica« nastalo škodo takoj pošteno vrnila in izplačala celo vsoto v mojo popolno zadovoljnost. Čutim se dolžnega, izreči temu poštenemu domačemu zavodu najtoplejše zahvalo. Gospodarjem pa priporočam, da dajo zavarovati poslopja in premičnine pri »Vzajemni zavarovalnici«. — Maribor, dne 20. oktobra 1932. Adolf Jurca, veleposesnik in trgovec v Mariboru. 1154

Predno si nabavite obleko, pišite trg. domu Stermecki po nove vzorce in prihranili si bodeite mnogo denarja ter bodeite dobro in moderno oblečeni. Sukno, kamgarn, ševjot in duble meter po Dir. 40—, 48—, 60— in finejše.

Trgovski dom Stermecki

Celje št. 24.

Vzorci in bogato ilustrirani cenik zastonji!

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Vajenec za steklarsko obrt se sprejme. Ivan Kovačič, steklarna, Maribor, Koroška cesta 10. 1153

Denar doma ne nese obresti in ni varen pred različnimi nezgodami. Naložite odvisni denar pri Jugoslovanski hranilnici in posojilnici, Maribor, Kralja Petra trg 6, telefon 2506, ki vam ga najboljše obresutje in vsako vlogo izplača točno na željo vlagatelja. Daje posojila proti vknjižbi in mesečnemu odplačevanju. Sprejema cesije računov v inkaso.

Banovinska trsnica in drevesnica v Kapeli pri Slatina-Radencih

dobavlja prvovrstno sadno drevje (visokodebelno in pritlično) od jablan, hrušk, češenj, sliv, breskev in marelic ter la ccepljenke vinske trte na raznih ameriških podlagah. Cene zmerne, zahtevajte ponudbo! 1098

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

Za pojasnila se obračajte na naše krajevne poverjenike ter v Celju na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, v Mariboru na glavni zastop Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10. Posmrtninski oddelek »Karitas« sprejema v zavarovanje zdrave od 7 do 80 let stare osebe. 812

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1933,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžurju in v Juljski Benečiji; — pregled o koncu brejosti žitve; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani, 1144

Širite »Slov. Gospodarja«!

Zdravljenje kile

po naravnem orth. meh. potu brez operacije, brez bolečin, brez motenja poklica, samo z uporabo mojega avstrijskega patenta je mogoče. Brezplačno neobvezno predvajanje vršim osebno v sledečih krajih:

Villach: v hiši, gostilna »Lamm« am Hauptplatz: pondeljek dne 31. okt., od 8. do 2. ure.
Spielfeld-Strass: v hiši gostilna Kaschl in Spielfeld: nedeljo dne 6. novembra od 8. do 1. ure.

Graz: Bahnhofgürtel 65, v hiši gostilna »Ungarische Krone«: pondeljek dne 7. novembra in torek dne 8. novembra, vsakokrat od 8. do 3. ure. 1155

Ena mi dnevno doposlanih zahval:

Jaz sem v 71 letu svoje starosti in bil že 40 let na desni stran zelo bolan na kili. Zato me prav posebno veseli, da lahko potrdim, da sem z uporabo Steifenederjevega patenta popolnoma rešen svojih bolečin. Uporaba je bila brez bolečin in me v mojem poklicu ni ovirala.

St. Pölten, (Linzerstr. 32) dne 14. 6. 1932. KARL KOHAUT.
Dajte si doposlati mojo pojasnilno ilustrirano brošuro proti doposiljati dvojne pisemske poštnine neobvezno in brezplačno
F. G. Streifeneder Fürstenfeldbruck bei München

Za našo deco.

Čarobna lutka.

»Kako?« je pomislil Peter. »Kaj ni zgorela ob priliki požara?«

»O, niti najmanj«, je rekla vila z nekim zadovoljnim osmeškom. »Prestrašila sem se res, da bo sedaj lutke konec. Pa tvoja hudobna nprav jo še vedno vzdržuje. Glej jo, tukaj je!«

In res, tu je bila čarobna lutka, poškodovana, brez oblike, a bilo jo je še dobro spoznati.

Drugega dne je bilo Petru dosti slabše. Imel je visoko vročino ter je bil brez zavesti. Zdravnik ni vedel, kaj je bilo temu krivo. Tako je ležal v postelji par dni. Ko se je nazadnje zavedel, je začul ob sebi nežen ženski glas, ki je prosil v molitvi Boga, naj bi bolnika rešil.

Srce se mu je začelo trgati od tuge. Solze so mu stopile v oči in so omočile Elizabetine roke, ker ona je bila tu ob njegovi postelji.

Zdravnik je zahteval izpremembro zraka, zato je načelnik naročil, naj preneso Petra v načelnikovo hišo na deželi, kjer je, od Elizabete skrbno negovan, polagoma okreval.

Čarobna lutka je postajala od tega dne dalje vedno manjša in manjša. Povsem pa ni izginila, ker Peter še ni opustil povsem svoje zavisti napram Antonu.

Nekega jutra v maju so veselo zadoneli cerkveni zvonovi. Pri zlatarju je bilo mnogo ljudi v prazničnih oblekah. Vsi so bili veseli in zdelo se

je, da se bo vršil važen in radosten dogodek v njegovem življenju. In res, tega dne je hotel poročiti Elizabeto. Redkokje je bila veselejša poroka. Tudi Peter je iskreno želel vsako srečo novemu paru.

Tega dne popoldne je šel Peter ven iz mesta na izprehod. Dospel je do grička, na katerem je bil sedel, ko je dobil od vile tisto preklicano lutko. Prvič je čutil, kako lep kraj je to, kako lepo pojo ptički, kakšen mir in kakšna radost objemata vso prirodo. Čudno se mu je zdelo, da tega ni občutil že prej. Razumel pa je, zakaj ne, ker je prihajal sem z zlobnimi mislimi.

Vrnil se je med svate, da bi sedaj prvič i on užival v veselju. Nato se je pozno na večer vrnil domov, v svojo sobo, in je odprl škatlo, v kateri je navadno ležala čarobna lutka. Ali škatla je bila povsem prazna, lutke ni več bilo. Izginila je, ker v Petrovem srcu ni bilo več ne zavisti, ne zlobe napram Antonu.

Kot nekako nagrado za to sta načelnik in Anton pomagala, da je mogel zopet začeti s svojim delom in njegov obrat se je razvil boljše nego kdaj prej. Dobival je naročila od vseh strani sveta.

(Konec.)

Skopuh in opica.

Skopuh si je kupil opico. Sosedje so se čudili, ker ni izlaska izdal niti pare. Ali skopuh je dobro vedel, kaj je storil. Imel je družabnika, a se mu ni bilo treba bati, da bi ga goljufal ali okradel. Tako se je opica nemočno podila po sobah in skopuhu je to bilo po volji. Neke nedelje je šel skopuh v cerkev, opica pa je ostala doma in je brskala po vseh kotih. Prišla je tudi do pisalne mize in je začela odpirati predale, kakor je to bila čisto videla pri gospodarju. In glej! Skopuh je bil pozabil zakleniti predal, v katerem je hranil večjo število zlatnikov. Opica se je začela igrati z zlatniki in naposled je začela enega za drugim metati skozi okno na ulico. Hipoma se je nabral vse polno ljudi, ki so se začeli ravsat in pa pretepali za denar. Vmes so klicali opici, naj jim še vrže kaj na ulico ven in opica je prav pridno sledila tej vabi. Tedaj se je vrnil gospodar in je že od daleč videl pred svojo hišo množico ljudi. Misli si je, da mu gori hiša in brž je tekel bliže. Ko je razumel, za kaj gre, je ves srdit vzkliknil:

»Čakaj, preklicana žival! Ko pridem gor, ti zavijem vrat!«

Tedaj je pristopil star meščan in mu je rekel:

»Čemu se razburja-te? Saj Vam denarnič ne koristi. Vi ga zaklepate v predal, opica pa ga meče proč. Tako ni v dobro ne Vam, ne njej!«

Ne pomaga.

Mihec: »Dajte mi kako sredstvo zoper molje!«

Lekarnar: »Saj sem ti dal zadnjič izborne kroglice proti moljem. Ali niso pomagale?«

Mihec: »Ne! Oče jih je metal na molje, pa jih ni zadel.«

Medvedek.

(Povest v slikah.)

59. Prehod preko ribnika.

»Hajdi le za nami!« ga vzpodbujajo žabe. »Nam je dobro znano, kje so trda tla in kod je mogoče varno hoditi.« — »Kaj pa, če se spusti orjak za nami?« vprašuje Miško. — »Kre! Kre!« se mu posmehujejo žabe. »Naj se le poda na to pot, bo že videl, kaj da ga čaka.«

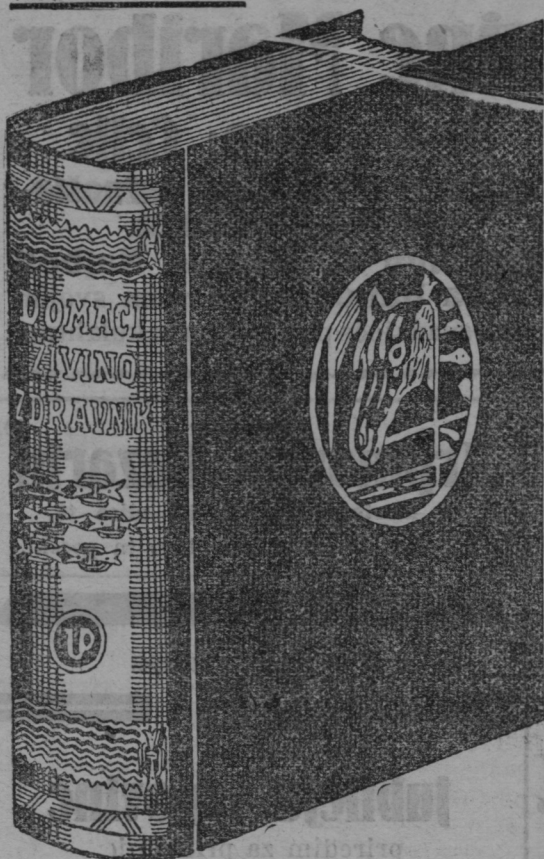
60. Miško prebreds ribnik.

Miško je srečno prebreds ribnik. Ko se ozre, zagleda, kako kobaca orjak po blatu in je oddaljen od njega zelo daleč. »Prekoračil sem sicer ribnik, pa že zopet je za menoj orjak!« pravi Miško sam pri sebi. — »Pred orjakom si varen«, ga tolažijo žabe. »Lahko mu rečeš: Z Bogom, gospod orjak, za vedno!«

(Konec sledi.)

Inserirajte!

1/10 naravne velikosti

G. Gselman Franc, ekonom in oskrbnik grašine, Pragersko: Vaša knjiga »Domači živinozdravnik« mi je že v par slučajih prav dobro s svojimi navodili služila. Ta knjiga je zelo pripravna in potrebna za vsakega živinorejca in noben ekonom, ki ima opravka z živinorejo, bi je ne smel pogrešati, ker v njej najde vsako bolezen živali in navodila za zdravljenje. Vsled tega jo najtopleje priporočam vsem živinorejcem, Vam pa se srčno zahvaljujem za trudapolno delo, ki ste ga imeli z založbo te knjige.

G. Pletičar Franc, sreski tajnik in posestnik, Litijska: Knjigo »Domači živinozdravnik« sem temeljito pregledal in primerjal z več inozemskimi, ki jih posedujem. Našel sem pa v njej vse, kar more celo našemu največjemu posestniku in živinorejcu zadostovati. Ta knjiga je za vsakega živinorejca pravi blagoslov in smem upravi le čestitati na tako krasnem delu. Knjigo najtopleje priporočam.

Občina Šmarjeta, Dolenjsko: Z Vašim »Domačim živinozdravnikom« smo prav zadovoljni. To nad vse poučno-praktično knjigo bi naj imel iz vsake vaše vsaj po eden živinorejec, ker bi se z navodili in ravnanjem po »Domačem živinozdravniku« obvaroval marsikatero občutno škodo. Naročili naj bi knjigo vsaj vse občine in posojevalce živinorejcem.

G. Hauptman Ulrik, šolski upravitelj, Ribnica na Pohorju: Knjiga »Domači živinozdravnik« je prvovrstno strokovnjško delo in prvovrsten svetovalec v vseh slučajih obolenosti domače živine. Zato se zlasti živinorejcem najtopleje priporoča v nakup.

G. Plementaš Josip, trgovec in posestnik, Planina pri Sevnici: Z Vašo knjigo »Domači živinozdravnik« sem zelo zadovoljen in sem s pomočjo njene zelo poučne vsebine ozdravil svojo telico akutne neprehajljivosti, bila je že tik pred poginom. Omenjeno knjigo toplo priporočam in bi ne smela manjkati pri nobenem živinorejcu.

G. Smodiš Janko, vlastelinstvo Maruševac kod Varaždina: Ker imam Vašo nenadomestljivo knjigo »Domači živinozdravnik«, se čutim popolnoma sigurnega rešiti živino različnih bolezni in napak, in mi je že v par težjih slučajih izvrstno pomagala. Iskreno hvaležen in zadovoljen priznavam to knjigo kot najkoristnejšo in prepotrebno ter jo vsakemu najtopleje priporočam.

Kmetijska šola Rakičan pri Murski Soboti, upravnik ing. Sadar: V kratkem času, odkar imam knjigo »Domači živinozdravnik«, sem po njej zdravil drisko pri teletih in starejši živini, koliko, napenjanje, difterijo pri kokoših, zmetanje krav, različne rane in odrgotine itd. in vselej z odličnim uspehom. Rešil

Na splošno željo

Vam še nudimo izredno ugodno priložnost, da postanete lastnik za Vas prepotrebne knjige »Domači zdravnik«, velikega svetovalca za vse primere bolezni in nesreče pri domačih živali. To, za naše razmere ogromno delo (obsega čez 800 strani velike oblike v krasni opremi), z mnogo stotinami tudi celostranskih, lepih, barvastih slik, je spisano od strokovnjaka v slovenskem jeziku in prinaša vse, kar se tiče zdravja živali in bo služilo našemu živinorejcu kot največji in najzvestejši svetovalec dolgo vrsto let, še zlasti zato, ker obrača pri zdravljenih posebno pozornost na uporabo dobrih, domačih, davno že preizkušenih sredstev. Knjigo dajemo do preklica na zmerne mesečne obroke, tako da jo kupi lahko vsak kmetovalec. — Nekaj od premnogih pri-
znanj:

sem pogina svoje najbolje tele (bikca), potomec originalnih šimentalskih roditeljev. Že s tem se je knjiga izplačala. Poznam mnogo sličnih knjig v raznih jezikih, toda »Domači živinozdravnik« se mi najbolj dopade, ker je v njej snov praktično in pregledno razdeljena, poleg tega je knjiga lepo opremljena in cena ji je razmeroma nizka. Knjigo uporablja lahko vsak pismen kmetovalec in vsak jo tudi potrebuje.

G. Kramberger Rado, ekonom, Sv. Marjeta ob Pesnici: Imel sem v kratkem času enega meseca priliko, zdraviti po Vaši knjigi: kravo, ki se ji je zapiralo blato, dva vola, obolela na mehurju, zaprtju scalnice in tri krave na vnetju vimena, na kar sem v Vaši knjigi »Domači živinozdravnik« uvidel neprecenljivo svetovalko, ki ji gre čast in čast.

G. Šuman Franc, posestnik, Sv. Lenart v Slov. gorici: Ne najdem dovolj izrazov za pohvalo in smelo trdim, da prekaša Vaša knjiga »Domači živinozdravnik« po obširni, lahko umlji vsebini in primerni ceni ne samo domače, ampak tudi tuje izdaje tozadevne strokovne vede. Za sebe se Vam zahvaljujem, da se niste ustrašili truda in založili to dragoce-
no knjigo, ki nam je vsikdar pri rokah, kjer ni možno do živinozdravnika. Že v enem slučaju obolenja živine je knjiga plačana, ostane pa naprej pri hiši kot dober svetovalec. Iz ljubezni do kmetškega stanu jo vsakomur priporočam!

G. Gajšt Vincenc, posestnik, Podlog 4: Vašo knjigo »Domači živinozdravnik« rabim že tri mesece. Z njeno pomočjo sem v tem kratkem času rešil pogina sebi in svojim sosedom več goveje živine in tri konje. Priporočam jo vsakomur!

G. Urh Josip, posestnik, Ravne: Z Vašo knjigo »Domači živinozdravnik« sem zelo zadovoljen, ker je neprecenljive vrednosti. Pokazal sem jo tudi odbornikom bralnega društva, ki so sklenili, da jo takoj naroče.

G. Kandolf Jakob, Brce 3: Sporočam Vam, da mi je knjiga »Domači živinozdravnik« neizrečno po volji. Marsikateri nasvet iz te knjige me je rešil velike zadrege.

G. Pertekelj Franc, posestnik, Hrušovo: Ker imam po Vaši živinozdravniški knjigi velike uspehe in ker najdem v njej za vsako vrsto bolezni vse recepte, priporočam »Domačega živinozdravnika« vsem živinorejcem.

G. Plesnik Anica, Javorje: Z veseljem mi je sporočiti, da se mi je Vaša neprecenljiva knji-

ga »Domači živinozdravnik« že sedaj večkrat pri živini izplačala. Nje vsebina je tako obsežna, da v resnici odgovarja za vsak slučaj bolezni pri domačih živali.

G. Vešnik Anton, Zgornje Hoče: Preizkusil sem nekatera zdravila iz Vaše knjige pri obolenju živini ter bil presenečen. Trud je bil obilno poplačan, ker uspeh ni izostal.

G. Sinko Miha, Dragotinci: Podpisani sem bil naravnost očaran nad vsebino Vaše prekoristne knjige »Domači živinozdravnik«. Našel sem takoj pomoč v njej za mojo bolno kobilo.

G. Cizej Alojz, Podkoren. Podpisani sem naročnik knjige »Domači živinozdravnik«, katera mi je že v par težkih slučajih uspešno pomagala, posebno pri porodih. Prav lepa hvala za to zlato knjigo.

G. Glušček Janez, posestniški sin, Zgornja Hudiinja: S knjigo »Domači živinozdravnik« sem zelo zadovoljen ter Vam naznanjam, da mi je že v enem slučaju obolenja živine prav izvrstno pomagala. Zato se Vam zahvaljujem in knjigo vsakemu živinorejcu zelo priporočam.

G. Serec Franc, Satahovci: Že v dveh slučajih sem ozdravil svoje in sosedovo živinčce po predpisih Vaše knjige »Domači živinozdravnik«.

G. Urnaut Štefan, Ribnica na Pohorju: S knjigo »Domači živinozdravnik« sem zelo zadovoljen. Komaj mesec dni jo imam in mi je že pomagala v dveh slučajih pri vnetju vimena in pri telečji driski. Zato jo vsakomu najtopleje priporočam, posebno kmetom, ki so oddaljeni od živinozdravnika.

G. Kunej Roza, Videm ob Savi: Knjigo »Domači živinozdravnik«, ki mi pride večkrat na pomoč pri različnih boleznih moje goveje živine in svinj, vsakemu priporočam. Izrekam Vam najtoplejšo zahvalo.

Idt. itd.

Iz vsega tega je razvidno, da mora imeti to knjigo vsak, tudi mali posestnik. Da olajšamo njeno nabavo, jo dajemo tudi na obroke. Ne zamudite torej te izredne prilike in prec naročite. Po prejemu naročilnice Vam knjigo takoj dopošljemo. Prvi obrok plačate, ko jo prejmete, naslednje pa mesečno po položnicah, katere priložimo. To naročilnico pravilno izpolnite, izrežite, dajte v ovitek, napišite naslov »Umetniška Propaganda, odpraviništvo Loka pri Zidanem mostu in po pošti kot pismo čim prej odpošljite.

Naročilnica

za Umetniško Propagando, odpraviništvo v Loki pri Zidanem mostu.

Pošljite mi po pošti knjigo »Domači živinozdravnik«.

1. Plačal jo bom v 20tih zaporednih mesečnih obrokih po 27.50 Din. Z odplačevanjem pričem takoj po prejemu knjige. Poštino 20 Din povrnem obenem s prvim obrokom.

2. Plačam s povzetjem 520.— Din s poštino vred.)

Knjiga je Vaša last, dokler ne bo plačana.

Pri nerednem odplačevanju ugodnosti obrokov ne bo.

Datum

Lastnoročni podpis in natančen naslov:

*) Česar ne želite, črtajte. Ovojčina se ne računa. Plača in toži se v Ljubljani.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Učenec se sprejme, pekarna Völker, Studenice pri Poljčanah. 1150

Sode po 1 Din liter izdeluje Ledinek Pavel v Mariboru, Gozdna ulica 6 (Betnavska). 1095

Kupujte v 1011

Trpinovem Bazarju

v Mariboru, Vetrinjska ulica 15,
ker tam je res dobro blago in poceni.

Suhe gobe
plačuje po najvišji
ceni
SEVER & KOMP.,
Ljubljana.

Sadno drevje! Radi izpraznitve ene drevesnice se oddajajo visokodebelne in pritlične jablane in hruške po znižani ceni. Po sadnem izboru zajamčene vrste. Pri večjem naročilu posebni popust. Zahtevajte cenik! Kmetijska družba v Ljubljani, Novi trg 3. 1102

Družinska Pratika za leto 1933

je pravkar dotiskana in bo odslej
na razpolago

v vsaki knjigarni in večji trgovini.

Kakor vse novejšje letnike
krasi tudi ta letnik

zbirka krasnih slik

s kakoršno se ne more ponašati
noben drugi slovenski ljudski koledar.

Cena Din 5.—, po pošti 50 p več.

**Dobro blago,
zdravo blago,
mnogo blaga**

pridelate, če gnojite z

„Nitrofoskalom-Ruše“

Ozimnim žitom gnojite v jeseni pred setvijo
150—200 kg na 1 k. jutro.

Travnike gnojite z 1051

„apnenim dušikom“

v jeseni ali pozimi 150-200 kg na 1 k. jutro.

Nov vozni red

veljaven od 2. oktobra 1932, cena 2 Din
(po pošti pošljite znamke za 2.50 Din
pri naročilu) dobite v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Povodom svojega

25

letnega

jubileja trgovine

priredim za prihodnje

zimsko sezono

presenečeno ugodno

odprodajo blaga

samo solidne vrste.

Vsakemu se nudi priložnost, da si nabavi ugodno svoje

**zimске potrebščine v
blagu.**

Splača se napraviti pot k

trgovski hiši

1039

Franc Kolerič, Apač

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.